Supplément au Trung-Bắc Tân-Văn

GIÁ MUA CÓ HẠN

	Tờ buổi trưa	Tờ buổi tối	Cả hai tờ
Cả năm	8 00	6 00	8 00
Sáu tháng	1.60	3.20	4.00
Ba tháng	0.90	1.80	2.00
Một tháng			1.00

Nam-kỳ và ngoại-quốc phải trả thêm tiền cước

Nº 3616 du 10 Avril 1929

TRUNG-BẮC BUỔI TRƯA

Phụ-trương số 54 — (Tờ phụ-trương này ra từ trưa hôm 9 Avril 1929) — Mỗi số: 2 xu

Toutes les lettres destinées à la rédaction doivent être adressées au directeur 62, Rue Jules Ferry, Hanoi

Fondateur : F. H. SCHNEIDER
Directeur : NGUYỄN-VĂN-VĨNH
Rédacteur en chef : PHẠM-HUY-LỤC
Administrateur gérant : NGUYỄN-V-LUẬN

Adresse télégraphique : TRUNGBẮCTÂNVĂN HANOI
TÉLÉPHONE Nº 180

PUBLICITÉ

Annonces le ligne ... 0$60
Réclames ... 1.00

Consulter les tarifs pour contrats de longue durée

HIÊUZ NGHIAW DO'IF

Có người đọc xong mấy câu tôi bàn về luân-lý, về cách dạy luân-lý cho trẻ con, đăng ở kỳ báo trước, thì bình phẩm rằng: nghĩa đời là một vấn-đề triết-học, đến như các bậc đại-học-thực cũng không mấy người hiểu cho rõ cái nghĩa đời nó là thế nào, ai dám tự phụ mình hiểu cái nghĩa thật của đời? phương-chi là con trẻ, nó đã biết gì mà bắt nó phải nghĩ đến những sự cao-xa như thế?

Cứ như ý nông-nổi của tôi, thì sự biết nghĩa đời, chẳng hay nó thuộc về khoa triết-học hay nó thuộc về khoa nào, nhưng ngắm cho chín thì nó là ở gốc cách ăn-ở. Cách ăn-ở cho phải, tức là luân-lý. Chưa biết cái gốc mà tìm cái ngọn, thì bao giờ cũng rờ rẫm, lần-mò mãi, đi hết cành nọ sang cành kia, rồi rút cục cũng lại đến chỗ gốc, mà cái gốc lại không cho biết thì sao cho phải lẽ?

Đại-ý câu chuyện của tôi là thế này. Cách ăn-ở của người ta, có nhiều điều, hễ cho cái nghĩa đời là thế này, thì nó là phải, mà cho cái nghĩa đời là thế khác thì nó lại là quấy; hay dở, thiện ác, nhiều khi không có nghĩa nhứt định. Có hạng người cần phải công nhận cái lẽ phải trái thông thường của thế-nhân mà cư xử; lại có hạng người phản xử được lẽ phải trái của đời. Khi ta giao thiệp với đời, ta cần phải theo cái lẽ phải của đời, mà khi ta đem tư-tưởng ta ra ngoài thế-cục, hoặc lên trên những cái lụy của đời, thì ta có một quyền tự-ý, không phép nào hạn chế được tư-tưởng ta, ngăn-cấm được cách cử chỉ của ta. Ngay trong bọn người bình thường, cần phải tuân theo cái kỷ-luật rất thường của xã hội mà ăn ở, cũng cần phải phân-biệt, có hạng lấy nghĩa vị chúng vong-kỉ làm một cách ăn-ở cao thượng, bao nhiêu sự thiệt-thòi thì vơ lấy vào mình, qui-hồ lợi cho một ai sướng cho một ai, hoặc lợi cho một nghĩa thiêng-liêng, cao-thượng nào. Các tôn giáo thường hay dạy người ta cái cách hiểu đời như thế, đối với bậc kiến-thức, thì bảo rằng cho nó thỏa lương tâm, mà đối với kẻ ít-học nông-nổi thì lấy thiên-đàng địa ngục, ỏa sen, cực lạc thế giới, mà làm biểu-hiệu cho sự thưởng phạt một cách nôm na cho ai nấy dễ hiểu, cũng có hạng thì lấy nghĩa vị-kỉ làm cái lẽ ăn ở, phải rụng một sợi tóc vì đời cũng không chịu để rụng, cũng là một lý-thuyết, có thể cãi được là phải, chúng ta không có lẽ gì mà ngăn-cấm được cá-nhân có cái tư-tưởng ấy, tuy rằng, lấy lẽ thông-thường mà phán-đoán, nó không cao, không đẹp như là cái lý-thuyết quên mình vì người. Lại có người bảo rằng trời đất sinh ra ta để mà ăn mà sống mà sinh-đẻ ra giống-nòi mà thôi, dư giả lạ về-với cho nó vui cuộc đời đó. Lại cũng có kẻ nói ở đời cốt ở những sự đẹp, sự hay mà xã hội văn-minh đã vẽ-với ra, còn việc ấm no là cái căn dùng của các loài động-vật. Đời người sở-dĩ nên sống là bởi nó khác cái đời con vật, chỉ biết có bốn sự cần-dùng rất tục. Thậm-chí có người thiên hẳn về một cái sở-thích của mình, hoặc tại bản-năng, bản-tính, hoặc tại giáo-dục mà sinh ra, nói rằng ở đời duy nên học cho thông-hiểu hết cả lẽ trời đất, hoặc nên luyện cho văn hay, cho võ khéo, cho đến cực-điểm một cái tài nào. Cũng có người bảo ở đời quí-hồ được quyền thế trên người, sai bảo được trăm-triệu kẻ khác là sướng. Lại có người bảo ở đời không gì bằng nhiều tiền, muốn gì được nấy, xử-dụng được hết cả lả sướng. Trong những cách hiểu đời đó, hoặc là phải cả, hoặc là trái cả, hoặc có cách phải có cách trái. Nhưng nếu có phải, có trái, thì cách nào là phải, cách nào là trái? Mà trái cả thì hẳn là chưa ai nghĩ ra cái cách thật phải, cho nên cứ phản-đối nhau hoài.

Tôi nghĩ nếu đã có một cách thật là phải, thì thế-tất cách ấy rồi sau dã-đảo được cả dư-luận của hết thảy mọi người. Nếu bấy nhiêu cách cùng là phải, thì ra cái phải không duy-nhứt. Mà bấy nhiêu cách cùng là trái, thì sao cách nào thiên-hạ cũng có người sử-dụng tin. Vậy thì cách hiểu nghĩa đời có nhiều, mà có nhiều thứ là trái bậm sinh ra người ta có thể hiểu được đời nhiều cách. Đã ở trong vòng tạo-hóa, có thể có được, thì ta phải công-nhận, rồi mỗi cách hiểu đời, ta phải cho người ta theo một thứ luân-lý. Qui-hồ bao nhiêu luân-lý phải dung lẫn được nhau.

Điều ấy tôi nghĩ nên để lên đầu khoa luân-lý.

V.

Một cái kiện khó xử

Một người chết mà được bạc

Một người lịch sự đến đánh bạc ở một nhà xác tại Cote d'Azur đặt một tiếng bạc 1.000 quan, rồi gục đầu trên bạc đợi cái đỏ đen. Nhưng đột nhiên mặt bị nghẽn chết lập tức, người ngồi cạnh vẫn tưởng là ngủ không ai biết. Đến lúc mở bát, người ấy lại được. Một nghìn quan thành ra năm trăm nghìn quan. Nhà xác đem tiền chồng trước mặt, mà người ấy vẫn bình nhơ ngủ chẳng đả-động gì cả. Có người đánh thức thì thấy lăn xuống đất, bấy giờ mới biết là chết.

Các bạn đánh bạc chỉ nói đùa đòi câu người bảo là đỏ, kẻ bảo là đen, rồi ai nấy lại theo đuổi đỏ đen, chứ không ai nói đến người đó mà lại sửa đen lấy nữa.

Khi mai táng xong, người vợ góa đòi số tiền của chồng được, thì ông quản-lý nhà xác nhất định không giả, viện lẽ rằng người chết không ai được phép dự cuộc cờ bạc bao giờ. Việc ấy đã đem lên tòa, không biết tòa xử ra làm sao.

Kuôcq ngu'w mo'iq

ă ơ ư thì viết a' o' u'
đ viết d, d viết y, q viết k

Năm yâng:

sa'cq, huyền'f, mai'gi, hoi'z, ngaw
q f j z w

Tin thêq-gio'iq

Ngày 7 Avril 1929

Nước Pháp

Tang lễ quan đại sứ Myron Herrick

Mme Parmeley Herrick, là vợ góa quan đại-sứ, có quan tổng-sự Hoa-kỳ cùng các viên-chức trong sứ bộ đưa đi từ Paris để đáp tàu *Aquitania* ở Cherbourg. Quan quận-trưởng quận Manche thay mặt chánh-phủ tỏ lời chia buồn với phu-nhân. Tại Paris, quan quyền đại-sứ Hoa-kỳ có thay lời quan tổng-thống Hoover cảm ơn chánh-phủ Pháp về sự trọng nom tang lễ quan đại-sứ Hoa kỳ.

Một ngôi tượng quan đại tướng Mangin

Ngày chủ nhật mới rồi, tại Metz đã làm lễ khánh-thành ngôi tượng quan đại-tướng Mangin. Nhân dịp ấy, quan đại-tướng Weygand chủ-tịch, có nhắc lại nước Pháp được nhờ ơn cái trí quả quyết và cái oai quyền của quan đại-tướng.

Kỷ niệm đường hàng không Paris-Londres

Tại trường bay Bourget đã làm lễ kỷ-niệm năm thứ mười về đường hàng-không Paris - Londres, có hoàng thái Purachatra nước Xiêm, và quan tổng-trưởng hàng không Laurent Eynac đến dự lễ.

Có phó trăm nhiêu thứ tân bay mới nhất là tân bay hai máy phát động dùng để chở đô-đạc, và hành-khách.

Nước Áo

Việc lập tòa nội các

Bác-sĩ Gurther, là tổng-lý tòa nội-các nước Áo, có chân trong đảng *Chrétien Social* vừa điều-đình với các lĩnh-tụ chánh đảng để lập tòa nội-các mới. Chắc rằng ông sẽ lập tòa nội các xong và ông sẽ thế chân M. Seipel. Các đảng *Chrétien Social* và *National Allemand*, hiện nay là đại đa số trong nghị-viện, ưng cái chương trình của đảng *Social Démocrate*

Các bộ đặt tên là *Heimwehren* có đảng một bài lại-cảo "ô ý nếu đảng xã hội dự vào tòa nội-các, thì các hội ấy sẽ phá.

Nước Nhật-bản

Nguyên lão nghị-viện với tòa nội các

Các ông nguyên-lão nghị-viện công-kích dữ-dội chánh-phủ về việc chánh-phủ không hỏi ý-kiến các hội đồng về cái vấn-đề hiệp-ước bài trừ chiến-sự, và công việc điều-đình sự lối-thôi ở Tế-nam.

Việc đánh cá ở Sakhaline

Người Nga không dự vào cuộc đấu giá bán quyền lợi đánh cá ở miền Sakhaline của người Nhật-bản ngày thứ sáu mới rồi. Người Nhật mua lại được của các nhà thuyền chài Nga ba chiếc tàu đánh tôm bỏ ở Hokodate.

Các nhà buôn với cái lệ làm việc mỗi tuần lễ 48 giờ

Hội liên-hiệp các nhà buôn ở Đông-kinh lại cảo rằng các đại biểu của chủ xưởng nhất định phản-đối lời bàn tại cuộc hội nghị liên-hiệp quốc-tế lao-động định mỗi tuần-lễ làm việc 48 giờ, vì nếu thi-hành cái lệ ấy thì hại cho các nhà buôn nhỏ, và các nhà buôn vừa vừa.

A.R.I.P.

Việc đào trộm lăng bà Gia-Dụ hoàng-hậu ở kinh-đô Huế

Việc này đã đăng trong một số báo trước, nay lại được thêm tin sau này:

Lăng bà Gia-dụ-hoàng-hậu bị đào lên và các đồ bị quân trộm lấy mất. Nay đã bắt được tên thủ-phạm và bọn đồng đảng gần 50 người, trong số ấy phần nhiều là trong hoàng phái cả. Ở phủ Tôn-nhân nay còn thấy lục-tục giải bọn ấy về để tra xét.

Một trường học dạy người canh nhà cho thuê

Ở Munich mới mở một cái trường học để dạy những người làm nghề canh nhà cho thuê. Canh nhà cho thuê, thì làm gì chẳng biết, mà phải học? Ở các nước Âu-Mỹ có những nhà rất lớn, năm bảy mươi chủ thuê, có máy đèn có máy nước, có máy sưởi, có máy nâng, có máy treo gác, cho nên người muốn làm nghề canh gác các nhà ấy tất phải biết qua cách dùng, cách chữa các thứ máy ấy, cùng cách lấy độc, cách trừ chuột, cách trừ mối, v. v. mới có thể làm được, mà cái nghề canh gác nhà cho thuê cũng thành ra một nghề chuyên-môn, nên cũng phải có một trường học chuyên-môn để dạy.

Quan Thống-sứ Robin đi kinh lược tỉnh Yên-bay

Sáng sớm qua, quan Thống-sứ Robin đã đi ô-tô lên kinh-lược tỉnh Yên-bay, có quan chánh ký-sự Dupont, chánh sở Lục-lộ Bắc-kỳ cùng đi với ngài.

Buổi chiều, quan Thống-sứ đã trở về Hanoi.

Việc viên cảnh sát Duval chết chẹt ô-tô ở Saigon

Trong một số báo trước, bản-báo đã đăng tin viên cảnh-sát trưởng là M. Duval đi xe đạp bị chết chẹt ô-tô, mà cái ô-tô ấy cứ vân vụt đi mất.

Nay xét ra thì chiếc ô-tô ấy số C. 7113 Còn người *chauffeur* ấy, thì không phải là người Khách-lai, mà chính là một người Nam, làm cho M. Mười-Huệ, chủ rạp hát Cau-muối ở phố Dayot.

Nhiều người nói nguyên-nhân cái nạn ấy vì tất là tại người *chauffeur* cả.

Hiện nay người *chauffeur* ấy còn lẩn lút trốn về miền Mỹ-tho, nhưng chắc thế nào rồi cũng truy bắt được.

Một tên đại bợm

Bao lơn đột đón ghe qua lại dưới sông để lấy tiền, hiện đã bị bắt Saigon — Nam kỳ

Tên Hà-văn-Sô 27 tuổi, là một thằng đại bợm ở đất Saigon. Y-phục bảnh-bao, ăn xài huy-hoắc, cái số tiền lương của nó có thấm vào đâu. Nó không phải là thằng khoanh tay chịu nghèo như ai đó, mà không cựa quậy để kiếm ăn cho phù-phê sung sướng. Nó là đứa có mưu, có tài, biết lập thế thần gạt người lấy của như chơi. Mới đây nó tới tiệm may mua một cặp lon đội, gắn vào hai tay áo rồi lẩn quẩn mé sông Saigon đón ghe thương hồ dọa nạt và bóc lột.

Thường ngày nó đi tới đi lui trên bực đá kê thấy ghe nào coi bộ ở miền lục tỉnh có đem, nó bèn kêu đứng lại, kiếm điều kia chuyện nọ, bắt tròn bắt méo rồi đòi phạt từ 25 tới 30 đồng bạc.

Kẻ quê mùa nghe giọng nói oai nghiêm lại thêm thấy cặp lon sáng ánh trên hai tay áo thì phải sợ, nên mỏc túi lấy tiền ra đóng tiền phạt. Hà-v-Sô cũng có biên lai hẳn hòi.

Hôm vừa rồi nó cũng đón hỏi một chiếc ghe nhưng người tài-công chiếc ghe nầy không chịu đóng tiền phạt, nó bèn đất anh ấy tới bỏ, bảo anh ta đứng chờ ngoài cửa, nó vô trong làm bộ to nhỏ với tên lon-xon một hồi rồi trở ra đưa cái biên lai cho anh ấy, anh tài công ngỡ thiệt cũng Cò phạt mình, móc tiền ra đóng?

Chiều hôm thấy bầy rồi đây Hà-văn-Sô còn lấp ló tới bới nữa. Ông Cò nhỏ có ý nghi nên kêu nó mà hỏi, coi nó làm việc gì ở đâu, và tới làm chi đó. Tên Sô nói lẻo lẻng nó giúp việc sở Thương kiểu Saigon và đi đòi tiền phạt.

Ông Cò bèn kêu dây thép nói hỏi sở ấy, bây giờ mới lộ mưu gian. Hà-văn-Sô bị trước có giấp việc sở ấy được nửa tháng kể bị đuổi.

Xét ra nó đã gạt người lấy của nhiều lần rồi, song không ai biết, tới chuyện nầy mới đổ nợ!

Hà-văn-Sô đã bị bắt giải lên Tòa. Vô khám, buồn, không biết nó còn nghĩ mưu kế gì hay hơn để lúc thả ra mà gạt người lấy của lần chăng?

Viêcj caiz lu'o'ng kuôcq-ngu'w o'z nu'o'cq Thôz-nhiw kif

Trong một số báo trước, bản quán đã tăng tin quan Thống-lĩnh Mustapha Kémal nước Thổ-nhĩ-kỳ đương nhiệt-liệt về việc cải lương chữ quốc-ngữ ở nước Thổ, quyết chỉ làm cho nước Thổ có một nền văn-tự riêng tiến hẳn lối mới. Giữa hồi nước Thổ bắt đầu việc cải lương này, sự tình có đưa đến lại từng ngày vào dịp các bạn đồng chí của bản-báo cũng bắt đầu bàn định về việc sửa đổi lại chữ quốc-ngữ của ta. Nay được tin rằng việc cải-lương quốc-ngữ, của nước Thổ anh lấy nay đã tiến hành được thành hiệu mỗi cách mau chóng lắm.

Hiện đã có lệnh cấm từ rày trở đi khắp trong nước không những không ai được in hành các sách vở báo chí bằng tự chữ nào khác, không phải là thứ chữ mới mượn chữ Latinh đặt ra, mà lại cấm tuyệt cả không cho xí phát mới các sách vở báo chí nào in bằng thứ chữ cũ đã bỏ khác rồi.

Khắp trong nước, đương bắt đầu dạy cho nhân dân học lối vần mới chữ mới, tập quen thói đọc viết từ nếp tả sang bên hữu, chứ không từ bên hữu sang bên tả như trước nữa.

Việc ấy gi o cho một ban văn học thường trực, cũng tương tự như một viện văn-học nhà-làm chủ-trương. Công-việc tuy phải lâu-lai khó-nhọc, nhưng ban hội-đồng cũng không hề lấy làm sờn lòng.

Hội-đồng có trù nghĩ ra nhiều bản dự định làm. Một đôi bản dự định đã bắt đầu thi hành.

Hiện lại đương dự định làm một quyển tự-vị quốc-ngữ mới, đại khái như mấy quyển tự-vị Larousse in ra của nước Pháp, và đương lưu tâm soạn một quyển mẹo quốc-ngữ mới, sắp nữa xuất bản nay mai.

Nhà in ở Stanbul-Thổ-Á-cương nước Thổ vừa mới ấn-hành ra hơi mười vạn (200.000) cuốn sách bằng chữ quốc-ngữ mới, do tiền của nhà nước chịu. đề phân phát cho nhân dân ở các chốn thôn quê là những người ít học hơn cả. rồi sau sẽ ấn hành một lớp sách nữa để phân phát cho nhân dân ở các chốn thành thị, là những dân có chút học-thức thô g minh hơn.

Cứ ý ban hội-đồng văn học nước Thổ thì các sách làm bằng quốc-ngữ mới ấy, không phải chỉ định bắt làm một nền văn chương mới của nước Thổ, các sách làm bằng chữ quốc-ngữ mới ấy chẳng qua nói vào những chuyện rất thông thường dễ hiểu, hoặc về chính-trị hay về triết-học, để cho nhân dân dễ hiểu để biết, mục-đích rất rõ ràng cho dễ chứng.

Còn các sách cổ điển cần Đông phương cũng dần dần phiên dịch ra bằng chữ quốc ngữ mới; nhưng lựa chọn kỹ càng những sách đáng dịch mới dịch, vì cho rằng các sách cổ điển Đông phương thường thâm, về cái mục-đích bảo thủ và khuynh hướng về một nền luân-lý yếu-ớt quá.

Muốn truyền bá và mở mang nền văn-tự mới ở nước Thổ cho được thực chắng thành hiệu, thì hội-đồng văn học Thổ-nhĩ-kỳ lại muốn nhờ các nhà văn-sĩ mới khắp trong nước giúp sức vào cho. Trong các nhà văn-sĩ mới ấy, hiện đã có hai vị trứ danh là Ruchen Eshrel và Yeoub Kadri. Hai nhà văn sĩ ấy đều có chân trong ban hội-đồng và nhọc về việc cải-lương quốc-ngữ mới.

Hiện nay quan thống lĩnh Mustapha Kémal nước Thổ-nhĩ-kỳ đương nhiệt, tâm muốn làm cho nền văn tự trong nước chóng thành ra ấn-hóa cũng như mọi việc khác mà đã muốn, tất là phải làm được vậy.

Lấy dầu xăng tưới vào mình, đánh diêm đốt để tự tử, không chết, lại treo cổ lên cây

Vũng-tàu — Nam-kỳ

Mới đây có một tên Hoa-kiều ở bến Tàu qua Nam-việt ở ngoài Vũng-tàu đã 2 năm nay rồi phát bệnh đau ốm liên miên không làm ăn chi được cả.

Anh ta nghĩ thân-phận mà buồn tình không muốn sống ở đời làm chi nữa, nên lấy dầu xăng tẩm tưới cả mình mẩy quần áo rồi mà đốt đặng cho chết thiêu. Cũng may có người ngó thấy nên cứu kịp, tuy vậy anh ta cũng bị phỏng da rách thịt vào nhà thương hết mấy tháng.

Mới đây người ấy ở nhà thương ra, lại tính cách tự tử, nhưng lần nầy không đốt mình như trước nữa, lại lấy dây làm vòng treo cổ trên cây mà thắt họng. Đến khi có người trông thấy dứt dây cứu cấp thì đã chết rồi. Tội nghiệp.

Một đám cháy to ở làng Lương-sử

Cháy mất 5 nóc nhà, thiệt hại chừng 3.000 đồng

Hồi quá nửa đêm hôm qua, tại làng Lương-sử, bên dưới ngõ hàng dừa, có đám cháy to. Lửa bốc lên tự gian giữa nhà M. Trần-văn-Long, buôn bán, cháy luôn 3 nóc nhà gỗ của nhà ấy, thiệt hại lính mai nghìn đồng. vì bao nhiêu đồ đạc tiền nong đều không chạy được cả.

Ngọn lửa cứ dùng dùng cháy, truyền lan sang nhà Mme Đặng-thị Riếc, tục gọi là Mme Lý-Thu, cháy mất của nhà ấy một nóc nhà gỗ cùng các đồ đạc, giá đáng 50 đồng. Nhưng may ngọn lửa tạt đi, nên không đưa sang cái nhà gạch ở bên cạnh của nhà ấy nữa.

Ngọn lửa theo chiều gió lại cháy tạt sang nhà M. Cai Hát, làm tại nhà Hát Tây Hanoi. cháy mất một nóc nhà gỗ, cũng các đồ đạc giá đáng 200 đồng.

Khi phát hỏa, mọi người hô hoán ầm lên, làng xóm đổ tới cứu, sở cảm và nhà binh trên phố đều cho vòi rồng xuống chữa cháy rất lắm. cho mãi đến sáng mới về.

Lại may một điều rằng mấy hôm nay lắm gió, và hôm qua không có gió mạnh, mà ngọn gió lại đưa về phía nam, là nơi đương cái không có nhà ở, chứ nếu gió đưa ngọn lửa về phía tây, là nơi còn san sát các nhà lá, thì còn cháy to nữa.

Sau nữa, các người chữa cháy lại nhanh tay kéo đổ ngay được hai cái nhà ngang gần đấy, nên ngọn lửa không lan truyền đi. Vì cơ làm sao mà cháy, thì vẫn chưa ai biết. Chỉ biết rằng không phải có ai thù oán lắp tắm đốt cả.

Người và sức về đều không việc gì.

Cây cối trong sân vườn đều trơ trụi, gần thành than cả.

Hiện một vùng đất chừng ngót một mẫu, bây còn lổng chổng những gạch vụn với gio than, trông rất tiêu điều đáng ái ngại. Thiệt hại ước ba nghìn đồng.

Đông-dương được một cái kiện

Việc đâm tàu «Kagoshima-Maru»

Theo đơn kiện của quan Toàn-quyền Đông-dương, Quốc-nghị-hội vừa bác một cái nghị-định của bộ Hải-thương bồi đơn của quan Toàn quyền bắt đền về việc đâm tàu *Kagoshima-Maru* ở Ấn-độ dương.

Nguyên việc ấy như sau này:

Năm 1917 phủ Toàn-quyền có thuê tại Nhật-bản mấy chiếc tàu để dùng vào việc thương-mại Đông-dương và chỉ để chạy ở miền phương đông mà thôi.

Nhưng theo lệnh chính-phủ Pháp, quan Toàn-quyền phải lấy mấy chiếc tàu ấy để vận-tải quân nhu cho quân Pháp mà trong số các tàu ấy thì có chiếc *Kagoshima-Maru*.

Khi đi bể trong khoảng từ Saigon đến Port Said, tàu ấy bị đâm, chắc là đụng phải thấy lối của Đức vớt.

Tàu ấy giá 3 triệu 9:0.000 *yên* là tiền các hãng tàu Nhật bắt đền, song không thể chiếu từ nào ước Versailles mà kẻ vào số các tàu bắt Đức phải đền được.

Trong đơn kiện, quan Toàn-quyền có xin Quốc-nghị hội chỉ định cho việc bắt đền ấy phải thách cứ vào đâu.

Nay Quốc-nghị hội bác cái nghị-định của bộ Hải-thương trước và định rằng quan Toàn-quyền được trách cứ vào bộ Hải-thương mà tính toán việc bồi thường.

HAIF DAMF

Làng thơ (1)

IV

Lại có hai ông chả sảm, mới nẩy lài văn-thơ, nhân ngày xuân nhớ nhau cũng theo điệu thơ của Đồ-Phồ và Lý-Bạch, mà vịnh một bài sau nầy:

«Gióm cêu xuân-thụ đứng,
«Cổng tình mộ-vân năm.
«Bao giờ một cái bốc,
«Lại cùng đi một sảm.»

Làng thơ gởi đến còn nhiều, nhưng sợ nhàm tai độc-giả, vậy từ nay xin miễn đăng

Haf dinhf, Nguyênw va'n-Tôi

(1) Xem kỳ báo hôm qua.

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường
Từ microfilms trường Đại Học Cornell

Một thứ quang-tuyến sát nhơn

Báo *Sunday Chronicle* ở Anh có đăng tin rằng hai nhà bác-học Hoa-kỳ mới phát minh được một thứ quang-tuyến sát nhơn nữa.

Quang-tuyến ấy có thể dùng để tử độc trong những vụ thời khí hoặc dùng làm khí giới chiến tranh được. Quang-tuyến đo một luồng điện một triệu volts phát ra, có cái sức mạnh có thể ăn xa tới 100 mètres.

Sức quang-tuyến mạnh đến nỗi những người muốn dùng quang-tuyến ấy phải đứng sau một bức tường xi-măng cốt sắt dày 2 mètres, và đằng trước lại có một cái đồng đất dày mấy chục centi-mètres mới khỏi bị hại bởi sức quang-tuyến.

Vấn-đề thuốc-phiện

Phái bộ của hội Vạn-quốc đi công-cán sang Đông-dương

Nay mai sẽ có một phái-bộ của hội Vạn-quốc đi công-cán sang Viễn-đông để khảo cứu về vấn-đề thuốc-phiện.

Chính-phủ Pháp định trích một số tiền là 250.000 francs suisse để góp vào các khoản chi-tiêu về việc điều-tra ấy. Phủ Toàn-quyền Đông-dương thì lo việc dọn chỗ ở và việc vận-tải cho các phái-viên. Phái-bộ có cần hỏi điều gì thì các quan chánh các tỉ phải chỉ bảo và phải giúp cho phái-bộ làm xong công việc.

Vì ở Đông-dương không trồng thầu, cho nên việc điều-tra ấy bắt kỳ làm vào mùa nào cũng được. Phái-bộ ở Đông-dương chừng mười lăm bữa, là 4 ngày ở Saigon, 4 ngày ở Hanoi còn là thì giờ khứ hồi ở trong hai thành-phố. Nếu phái-bộ cần đi các thành-phố khác nữa, thì cái hạn 15 ngày ấy sẽ gia thêm.

Tin Saigon

Việc Nguyễn-an-Ninh

Quan Dự-thẩm nay đã hỏi xong việc Nguyễn-an-Ninh. Sở-dĩ lâu xong như thế là vì việc ấy phiền phức lắm. Phải hỏi hàng trăm người, mà đến khi phiên tòa đem ra xét thì lại phải đòi hỏi đến một trăm ba mươi người vừa là bị can nhân, vừa là chứng tá nữa.

Nay mai sẽ đem việc ấy ra xử tại Tòa án Trung-kỳ, do quan chánh-án Boyer chủ-tọa. Ngày sẽ xử đến nơi xử thì chưa ấn-định, nhưng chắc việc ấy cũng phải xử hàng bao nhiêu ngày mới xong.

VIỆC HANOI

THỜI TIẾT

Lúc 10 giờ sáng : 25 độ

Hạch thông-ngôn ngạch tây

Ngày hôm qua tại tòa Thượng-thẩm đã đặt hội-đồng sát hạch M. Hoàng-hữu-Phương là thông-ngôn Tây để cho thăng thông-ngôn thực thụ hạng nhì.

Theo lệ thì hạch hai ngày, nhưng chỉ có một thí-sinh, và M. Phương làm các bài xong trước giờ định, cho nên có trong một ngày hôm qua mà xong cả.

Ông Phương chẳng những trúng tuyển mà điểm số các bài lại còn thừa nhiều lắm.

Cuộc đua ngựa

Đến ngày chủ-nhật 15 avril 1929 tại Hanoi sẽ có cuộc đua ngựa là lần thứ năm. Chương-trình thì cả thảy có năm giải.

Một người gẫy chân vì nhảy xe-hỏa

Sáng hôm nay chuyến xe hỏa ở Gia-lâm sang, khi mới qua khỏi cầu sông Cái thì có một người trạc 40 tuổi ở trên toa nhảy xuống chẳng may ngã, bị bánh xe nghiền đứt bên ống chân trái. Hỏi ra người ấy tên là Ng-văn-Nguyên làm tùy-phái ở sở Công-chính, vì vội giờ đi làm, mà nhảy ở đó cho chóng. Người ta phải khiêng vào nhà thương cưa chân, chưa hay có cứu được không.

VIỆC BẮC-KỲ

HAI-PHONG

Hội Jeanne d'Arc

Sáng qua, ban khánh tiết của Hội-đồng thành-phố đã họp tại tòa Đốc-lý để bàn định chương-trình về ngày hội kỷ niệm Jeanne d'Arc năm nay.

Hội-đồng đã ấn-định chương-trình như sau này :

Tối 11 Mai, hồi 9 giờ có pháo đèn ; sáng 12 mai có lễ tại nhà thờ và suốt ngày hôm ấy có các trò vè chơi và có cuộc đua ngựa.

Buổi tối có đốt cây bông.

CẦN NGƯỜI XẾP CHỮ GIỎI

Nhà in của bản-báo, ở phố hàng Bông cần mấy người xếp chữ giỏi. Ai muốn làm, nên đến hỏi ngay.

SINH, TỬ, GIÁ THÚ

SINH

Lê-thị Thiều - Lan, con M. Lê-đức-Mậu, thám-tử xe-lửa Đông-dương, ở 8 phố Bourret

Nguyễn-thị-Đức, con M. Nguyễn-đình-Thiệu, thợ may, ở 128 đường Sinh từ.

Lê-tinh-Quế, con M. Lê-văn-Hộp, buôn bán, ở Ngọc-Thanh.

Mai-thị-Nẻ, con M. Mai-tượng-Thời, buôn bán, ở 4 Paoc-kiến.

Nguyễn-văn-Ứng, con M. Nguyễn-văn-Khanh, thừa-tán Thương-chính, ở 17 phố Roland.

Trần-tại-Sáu, con M. Trần-văn-Chính, xã lịch, ở Lương-yên.

Nguyễn-thị-Hồ, con M. Nguyễn-văn-Cao, cai, ở Lương-yên.

Trần-thị-Thiệp, con M. Trần-xuân-Lư, thừa-tá phủ Thống sứ, ở 38 phố Richaud.

TỬ

Lê-văn-Bách, 3 tuổi, con M. Lê-văn-Du, ở Trung-kỳ, bộ-tọc.

Nguyễn-thị-Bổ, 2 tháng, con M. Nguyễn-văn-Ký, ở Trung-kỳ.

Các cuộc vui tối nay

Cinéma Palace : Chang

Cinéma Tonkinois : Chantage

Cinéma Pathé : La Merveilleuse Journée.

Quảng-lạc : Bà đao Từ-hải thọ

Tin-tức về việc thương-mại

GIÁ THÓC GẠO :

Gạo hạng nhất, một tạ		11 $ 30
— nhì,	—	10 40
— ba,	—	9 50
Thóc hạng nhất,	—	6 50
Bắp ngô	—	6 60

GIÁ BẠC

Kho Nhà-nước : 12 f. 20.

TRUNG BẮC HỌC HIỆU

22, Rue Lamblot (phố nhà Thờ) máy nói số 150

Có các lớp từ Đồng ấu (cours Enfantin) đến Cao-đẳng (cours Supérieur).

Ngày giờ học và chương-trình theo y như các trường công. Buổi tối bao giờ cũng có lớp chuyên dạy chữ Pháp cho các học-trò thi vào làm các công sở hay vào học các trường Cao-đẳng tiểu học nhà nước.

CÁC TIN TÀU

Tàu *Athos II* đã ở Marseille chạy sang Tàu và Nhật ngày 8 Mars.

Tàu *d'Ariagnan* đã ở Marseille khởi hành ngày 22 mars sang Tàu và sang Nhật.

Tàu *Azay le Rideau* đã ở Marseille chạy sang Đông-dương ngày 27 mars.

Tàu *Canton* đến ngày thứ tư 10 Avril ở Haiphong sẽ chạy thẳng đi Hongkong.

Các thư từ ở Hanoi sẽ đem xuống Haiphong chuyến xe lửa 20 giờ 4 phút tối thứ ba 9 avril.

Tàu *Claude Chappe* đến ngày thứ năm 11 avril hồi 8 giờ ở Haiphong sẽ chạy đi Tourane, Qui-nhơn và Saigon.

CÁC VIỆC LĨNH TRƯNG VÀ ĐẤU GIÁ

Thứ ba 9 avril 1929 hồi 16 giờ 15. — Tại sở Công-chính Hanoi đấu giá thầu làm một cái nhà gác làm nhà hộ sinh cho nhà thương Annam ở Bạch-mai (10 thước nhỏ).

Điều-lệ xem tại sở công-tác (Bâtiments civils) Hanoi và Haiphong.

Thứ ba 9 avril 1929 hồi 16 giờ 45. — Tại sở công-chính Hanoi đấu giá làm đường và cầu cống ở đường hàng tỉnh số 28 ở km. 4 + 50 đến 8 + 700 đoạn đường thuộc địa số 2 ở Chiêm-hoa (dân Tuyên-quang).

Điều-lệ xem tại sở công-chính Hanoi và sở Lục-lộ Tuyên-quang.

Thứ ba 9 avril 1929 hồi 17 giờ. — Tại sở công-chính Hanoi sẽ đấu giá làm một cái nhà ở cho viên quản-lý bò Thương-chính Cửa-con (Nam-định).

Điều-lệ xem tại sở công-chính Hanoi và sở lục-lộ Nam-định.

Thứ hai 15 avril 1929 hồi 9 giờ sáng. — Tại sở Bưu-điện Bắc-kỳ sẽ đấu giá may quần áo vải kaki cho facteurs mặc năm 1929.

Điều lệ xem tại sở bưu-điện Hanoi và Haiphong.

Ngày 15 Avril 1929 hồi 16 giờ. — Tại sở Travaux (Sous Direction de l'Enregistrement des Domaines et du Timbre) đường Paginier Hanoi sẽ đấu giá mua các sổ sách và giấy in cho sở ấy trong năm 1929 các hạn lệ xem tại sở ấy.

Ngày 14 Mai 1929 hồi 15 giờ. — Tại sở Thương-chính tổng-cục ở Hanoi và sở phó Thương-chính Saigon sẽ đấu giá mua 155.000 sổ tái day mới và 3.000 cân dầy để dựng muối.

Điều-lệ xem tại phòng thứ ba sở Thương chính Hanoi và tại phòng kế-toán sở Thương-chính Haiphong và Saigon.

Ngày 10 Juillet 1929 hồi 9 giờ. — Tại sở Hỏa-xa (la-ga Hanoi) sẽ đấu-giá mua 65.000 kilos dầu lan máy mà 50.000 kilos giao tại Hanoi và 15.000 kilos giao tại Tourane.

Điều-lệ xem tại sở Hỏa-xa (ga Hanoi, trên gác) tại sở Service Maritime Haiphong và tại nhà xe-hỏa (Magasin annexe des chemins de fer) Tourane.

« Âu-Tây tư-tưởng »

Là tên một tiểu-thuyết bán-nguyệt-san rất có chuyên-định của các bạn Tây rất hay, chân lý ba bề,

A. Sách văn-chương tinh-tuyển (bìa vàng)

B. Sách đọc cho vui (bìa đỏ)

C. Sách dạy phổ-thông (bìa xanh).

Mỗi tháng ra hai quyển bán mỗi quyển 8 xu (0 $ 08).

Hiện đã in ra những sách sau này :

ALEX. DUMAS :

1. BA NGƯỜI NGỰ LÂM PHÁO THỦ ; toàn bộ 10 quyển nhỏ, mỗi quyển, 0 $ 05
hoặc đóng làm 4 quyển lớn có bìa toàn bộ. . . . . 1 , 60

FENELON :

2. TÉ-LÊ-MẠC PHIÊU-LƯU-KÝ ; cả bộ 10 quyển nhỏ mỗi quyển. 0 , 05
hoặc đóng làm 2 quyển lớn có bìa toàn bộ. . . . . 0 , 80

DE LA BROSSE :

3. LỊCH SỬ ÔNG PAUL-BERT ; có 8a quyển nhỏ mỗi quyển . . ? ? 0 , 05
hoặc đóng vào 1 quyển lớn có bìa trọn bộ. . . . . 0 , 15

J. SWIFT :

4. QUI-LI VE DU KÝ ; có 8a quyển nhỏ mỗi quyển . . ? ? 0 , 05
hoặc đóng làm 1 quyển có bìa trọn bộ. . . . . 0 , 15

PERRAULT :

5. CHUYỆN TRẺ-CON ; 1 quyển nhỏ. . . . . 0 , 05

MOLIÈRE :

6. NHỮNG HAI KỊCH CỦA VIỄN-SINH ; có 8 quyển nhỏ mỗi quyển. . . . 0 , 05

LA FONTAINE :

7. THƠ NGỤ-NGÔN ; (văn Pháp và văn Quốc-ngữ đối nhau) có 2 quyển nhỏ mỗi quyển 0 , 05

Tiền cước gửi Recommandé :

mỗi quyển nhỏ. . . . . 0 $ 12
1 bộ 8 tiểu thuyết Ngự Lâm Pháo Thủ. 0 , 80
1 bộ 6 Tê Lê-Mạc Phiêu Lưu-Ký . . 0 , 20
1 bộ 6 Lịch-Sử ông Paul-Bert . . . 0 , 12
1 bộ 6 Qui-Li Ve Du-Ký . . . . . 0 , 12
1 quyển 6 Chuyện Trẻ con . . . . . 0 , 12
1 quyển 6 Hài-kịch Molière . . . . 0 , 10
2 quyển 6 Thơ Ngụ-ngôn . . . . . 0 , 10
Cả 7 thứ gói làm một gói . . . . . 0 , 60

Hiện đương in :

1. De Balzac :
HIẾNG DA LỪA
2. Le Sage :
GIL BLAS

SÁCH MỚI BẰNG TIẾNG PHÁP :

Une des énergies françaises Paul-Bert

tức là lịch sử ông Paul Bert có tượng đồng ở trước hoa ngay tòa Sứ-ký.

Người nước ta ai cũng nhớ mang máng cái công đức lớn của ông Toàn quyền Paul Bert mà không ai biết đích thực cả ông thế nào. Nay quan Thống đốc Nam kỳ Blanchard de la Brosse mới bỏ cái khuyết điểm ấy. Ngài đã soạn ra cách sống ta bằng một lối rất rõ, tại vừa cho bằng quốc tài bằng giấy thường, trong có vẽ, mỗi quyển bán có 0p.30,

Tiền cước gửi mỗi quyển 0p.15.

Ai muốn may quần áo Tây lịch sự, nhanh chóng thì nên đến hiệu

Tô-hồng-Anh phố Bờ hồ số 9

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai có máy móc hỏng thì nên đến :

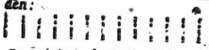

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Lưu-thanh tốt nhất bán về cho thuê ở :

Etablissements Indophone

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn đi giầy đẹp tất đẹp hi nên đến :

G. M. R.
Demange

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai không có vốn buôn bán làm ăn thì nên đến :

Banque de l'Indochine

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Sữa tốt nhất thì có những :

Hiệu Nestlé

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Xe đạp tốt nhất thì có :

MM. Deleule & Detouillon
Debiolle
Trúc-Thành

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn sắm đồng hồ bát máy thì nên đến :

G. M. R.
Phúc-Vinh

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn giá hóa trẻ ăn uống như thường thì nên đến :

Hiệu giồng răng
Trần-quang-Minh

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn sắm đồ đẹp thì nên đến :

G. M. R.
Nhà tiệm tiệm
Trịnh-xuân-Nghĩa

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn uống rượu, hút thuốc lá, sơi đồ hộp thì nên đến :

G. M. R.
L. U. C. I.

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn làm nhà xây bằng gạch tốt thì nên đến :

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn tiêu khiển buổi tối thì đi xem :

Cinéma Palace
— Tonkinois

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Chè ngon nhất thì hiệu :

Vinh-Mậu
Kim-Thái
Ninh-Thái

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn dùng thuốc tây thì nên đến :

Pharmacie Montéa (Nhà bào chuông)
— Chassagne (Phố hàng Khay)
— Blanc
— Gillet (Vinh)
M. Rondon (Haiphong)
M. Hélary (Haiphong)

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai có bệnh thì nên đến phòng khám bệnh :

Quan Đốc-tờ : Loubet
— Piquemal
— Blot

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2

Ai có đồ cũ và quốc-trái muốn bán thì nên đến :

Hiệu Đức-Long
Hoàng-xuân-Lan

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn sắm bản thì nên đến :

MM. Deleule & Detouillon

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn sắm đồ vàng bạc ngọc ngà thì nên đến :

G. M. R.
Perroud

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Khăn mũ đẹp thì có :

Hiệu Hai Chinh

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn xem tiểu-thuyết, mua giấy bút thì nên đến :

Tân Dân Thư Quán

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn thêm của đối phúng mừng thì nên đến :

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Số 33

Người ngọc rơi châu

(Mỹ-nhân lệ)

美人淚

Trước giả : LÝ-ĐỊNH-DI

Dịch-giả : NGUYỄN-ĐỖ-MỤC

. . . Con Tố-ảnh năm lấy áo chị mà khóc. khuyên chị chớ đi, mà chị cứ mặc quách. Con Tố-ảnh vừa khóc vừa nói rằng : « Cô-nương nhất-định liều chết phải không ? Nếu vậy thì tôi theo cô-nương xuống dưới đất. » Con Tố-ảnh nói xong thì bỗng rút một lưỡi dao nhọn ở trong mình ra, định tự đâm cổ cho chết, vì nó si-tình, vẫn có cái chí muốn theo chị cùng chết đã lâu. Chị thấy vậy, vội-vàng giật lấy lưỡi dao, và nghiêm nét mặt mà bảo nó rằng : « Tố-ảnh em ơi ! Em mà như thế thì không phải có lòng yêu ta. Sau khi ta chết, còn có nhiều việc dở-dang là muốn nhờ em để yên tâm Hàn công tử. Em chết, ta không cầm bằng em sống, vì em sống mà giúp cho trọn được cái việc của ta thì ta cảm không biết đường nào. » Con Tố-ảnh nghe lời chị nói, liền hỏi chị rằng : « Dám hỏi cái việc còn dở-dang là việc gì ? Người ta đến khi đẹp nắp áo-quan thì việc gì không xong rồi cũng phải xong. Cô-nương còn cần gì ở tỳ-tử nầy ! » Chị nói : « Hàn công tử đối với ta, thề-thoát chốt đã nặng lời. Một sớm ta như thế này thì sự đau lòng của chàng, còn biết nói sao cho xiết. Nếu em biết lượng cái lòng của ta mà tìm lời khuyên-giải cho Hàn công-tử đỡ sự phiền-não thì ta rất lấy làm cảm-mong ở em đó. » Con Tố-ảnh nín lặng không nói, chỉ mở cửa ra đi, con Tố-ảnh lại chạy theo mà nắm lấy áo chị. Chị buông lời trách-mắng, mà con Tố-ảnh không bỏ tức giận, cứ thấy chị đi. Chị đi đến bờ sông, liền mình nhảy tùm một cái, nước cuốn trôi đi, thế là chị mất hết tri-giác. Còn về sau gặp người cứu-vớt những thế nào thì khi chị ở Hồng-Tô, có viết thư gửi cho chị Huệ-hoa, mà bức thư ấy em đã được xem rồi.

Nàng Băng-hoa được nghe câu chuyện hồi lâu luống những thở dài não ruột. Nàng Đồng-anh lại hỏi nàng Băng-hoa rằng :

— Em tự quê nhà tới đây, chẳng hay tin-tức con Tố-ảnh độ nầy thế nào ? Nguyên con nầu-nấy ấy là của chị Huệ-hoa tặng cho chị, lúc trước chị vẫn có lòng biệt-đãi nó, bây giờ nó ở với bà lão thím-mẫu chị, thì chắc không được tử-tế nào. Hay là tính nó ngang-ngạnh mà đã ngọc vỡ gương tan rồi chăng ?

Nàng Băng-hoa nói :

— Chị Thiều-hoa có nói cho em nghe rằng chị Huệ-hoa thường hỏi dò mụ Phùng-ẩu về việc chị. Lúc đầu mụ nhất-định không chịu nói, sau chị Huệ-hoa cố hỏi mãi thì mụ mới chịu nói thật không giấu. Mụ bảo rằng con Tố-ảnh mục-kích cái việc chị liều mình đâm đầu xuống sông, rồi quay về nhà lấy cái ống chứa văn của chị để lại, lại thuật cho mụ nghe cái tình-hình trong khi chị chết, và nhờ mụ bỏ ít nắm cái thư vào nhà bưu-điện. Con Tố-ảnh lại có nói nó là không cứu-vớt được chị, cảnh phải theo chị cùng chết. Mụ giữ nó ở lại thì nó không chịu ở, mà mang cái ống văn đi ngay. Đó là lời chị Thiều-hoa thuật ch yện chị Huệ-hoa hỏi mụ Phùng-ẩu, mụ nói như thế, cũng không biết chắc là thực hư thế nào.

Nàng Đồng-anh nghe nàng Băng-hoa nói xong, thở dài mà bảo rằng :

— Nếu vậy thì con Tố-ảnh vui thân ở trong bụng cá rồi ! Chị làm hại lấy người ta đến thế !

Nàng Băng-hoa lại nói :

Em nghe chính ng Vi-đình thuật chuyện thì khi chính Kiêm-lư đi dọc theo dòng sông, để dò la tông-tích chị, có gặp một ông lã đánh cá. Ông lão nói chuyện trong khi đánh cá ở sông, thấy chiếc thuyền gần đấy với được một cái tủ-thi người con gái, mà chúng lại quay xuống dòng sông chẳng biết có phải con Tố-ảnh không ? Ông lão đánh cá lại có nói : « Hôm trước thấy ở trên bờ sông huyện-trưởng một việc rằng có người ghé thuyền tại bên bờ sông, gặp một người nữ-lang đâm đầu xuống sông, liền cứu vớt được, đưa về Quảng-đông. Hoặc giả từ : là cái việc Thang Dĩ-khang cứu chị mà bọ đồn sai đi ; hay là có một việc khác nữa ; lại hay là cái việc con Tố-ảnh chăng, khiến người như ở trong đám mây mù, tìm mãi mà không biết phương-hướng nào cả.

Nàng Đồng-anh nói :

— Cứ như ý chị trộm nghĩ thì vô luận thế nào, con Tố-ảnh tất cũng không còn sống ở trên cõi đời nữa ! Nó vì chị mà chết, ai ngờ chị lại sống mà trở về. Giả-sử cái vong-linh nó khôn-thiêng tất nó cũng có lòng oán-giận chị.

Nàng Băng-hoa nói :

— Việc ấy chẳng kể làm chi vội. Dám hỏi sau khi chị về Dương-thành thì chị lại cùng ở với bà thím-mẫu, hay là đi ở chỗ khác ru ?

Nàng Đồng-anh nói :

— Về việc ấy, chị cũng còn ngần ngại chưa quyết. Nếu lại cùng ở với bà thím-mẫu thì khác nào như người tự dẫn thân vào nơi cạm lưới, tránh sao cho khỏi cái lối xe đổ trước kia, nhưng đi ở riêng một nơi thì lại có bao nhiêu những sự khôn-nạn khó xử khác, chị đang muốn càng em bàn về việc ấy vậy.

Nàng Băng-hoa chưa kịp trả lời thì nàng Đồng-anh lại nói :

— Tuy vậy, bệnh chị nặng lắm, thuốc nào chữa khỏi, chưa biết sống chết lúc nào, hà tất lại còn bàn đến cái kế trường-cửu ấy.

Nàng Băng-hoa nói :

— Chị chớ nên nghĩ lẩn-thẩn như thế ! Người ta ốm đau là thường, nếu ai ốm mà cũng chết thì thiên-hạ có lẽ một ngày kia không còn loài người nữa.

Nàng Đồng-anh nói :

— Em trộm nghĩ chị về Dương-thành chuyến này, nên tức-khắc đến thăm chị Huệ-hoa. Đã tìm được chị em trong họ, lại là cốt tương-tri cùng nhau, thì chị Huệ-hoa tất không rỗ khoanh tay ngồi nhìn vậy.

Nàng Đồng-anh nói :

— Chị đã nhiều lần nhờ cơ chị Huệ-hoa giúp đỡ, nay lại còn đem nấm xương tàn đến để làm phiền-lụy người ta, tự nghĩ sao cho yên lòng. Chi nghĩ : Giả-sử duyên trời dun-dủi, mà chị lại được cùng chàng Kiêm-lư nối lời thề xưa thì...

Nàng Băng-hoa không đợi cho nói hết lời, lẽn bảo rằng :

— Đó vẫn là một việc rất hay, nhưng chỉ sợ không kịp.

Nàng Đồng-anh lại nói :

— Vậy cô em, sau khi em trở về Dương-thành thì em định thế nào ? Cùng ở với bà Thẩm-thị, tất em không bằng lòng, mà trở về Sơn-đông thì tất em cũng không muốn. Thế thì hễ em ở đâu, bấy giờ chị sẽ đến ở với em vậy.

Nàng Băng-hoa cười mà bảo rằng :

— Chị cứ đi đâu chẳng ! Em còn phải đi ở nhờ người ta thì chị cùng ở với em sao được, em đợi khi an-táng chị Thiều-hoa xong, có lẽ em lại sang Thiếp-khê cùng ở với bà đi-mẫu (tức là Kim-thị) em.

Hai nàng còn đang nói chuyện thì trời đã tang-tảng sáng, bấy giờ mới kinh ngạc mà biết là mình đã nói chuyện suốt đêm. Hai nàng bảo nhau nhắm mắt ngủ thì bỗng thiếm-thấy giấc nồng chẳng biết chi nữa.

Non xanh nước biếc, cảnh lạ người quen, chẳng bao lâu mà tiu đã đi đến bến Tầm-dương. Nàng Đồng-anh sực nhớ lời nói của chàng Vi-đình hôm trước, mới bảo nàng Băng-hoa rằng :

— Hôm trước chàng Vi-đình bảo chị rằng chàng Kiêm-lư vì có tang người em ruột, cho nên còn bận trở về quê nhà. Nay chàng ta nhân đi qua chỗ nầy, sao không rẽ vào thăm chàng ?

(Còn nữa)

ĐỒNG-HỒ
ĐEO TAY
BỌC VÀNG
Máy mỏng, 15 nhân kính, có chữ dạ quang
BẢO-ĐẢM 12 NĂM
Giá chỉ có: 11$50
Gửi đi khắp nơi:
A. PERROUD (Nhà xanh)
19, Phố Paul Bert, — HANOI
9611

HÀNG SẴN — GIÁ RẺ

Hiệu tôi có bán để các thứ bao gai, bao cói (Cỗ có mới có), và các thứ giấy gai tây, giấy dầu, để khâu bao cũng là các thứ cước, xăng, hèn, dập, barre à mine, ciment, và đủ các thứ vật dụng về việc làm nhà-cửa xây-cất.

Xin quí-khách chiếu-cố.

ĐỨC-LONG-HIỆU
56, Phố Mã-mây, Hanoi

NHÀ GIỒNG RĂNG
TRẦN-QUANG-MINH

Bản-hiệu lập tại phố hàng Bông số nhà 199 Hanoi đã lâu năm chuyên về nghề giồng răng. Giồng đủ các thứ răng trắng, răng lệch lạc chữa lại cho đều mất là cam-đoan giữ bền cả hàm, làm toàn hai hàm răng khác. Vệ sinh đeo hoa răng cũ, mà ăn uống nhai nó cũng như răng thật không bao giờ gãy cả.

Nay bản-hiệu kể mấy thứ giá thường dùng tạm như sau này:

RĂNG
Vàng một cái 6p.00
Bọc một cái 6p.00
Trắng một cái 6p.50
Đen một cái 5p.00
Đen đánh trắng một bộ 6p.00

Giồng nhiều có hạ giá

Các quý khách quá bộ tại bản-hiệu, hoặc làm hoặc nói hay điều gì bản-hiệu xin đoan nghênh trân-trọng, cắt nghĩa minh bạch, và cam đoan làm vừa được như ý.

Các quý khách ở tỉnh khác cần mời đến quý tiệm làm, hoặc hỏi điều gì, xin viết thư về. Bản-hiệu sẽ có người đến tận nơi làm và giá nhẹ ngay.

Kính cáo
TRẦN-QUANG-MINH
Ouvrier Dentiste
199, Rue du Coton — Hanoi

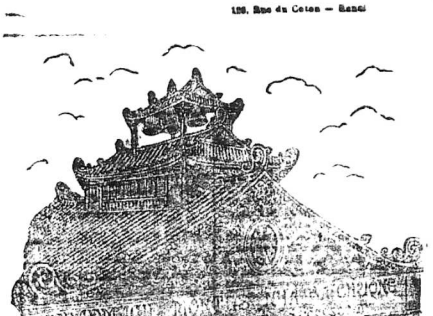

Quí khách hàng của bản hiệu thì được hưởng đủ các lợi quyền:
1° Bản hiệu bán hàng rất chiếu khách và rất chung-thành với khách.
2° Bản hiệu gửi hàng đi rất chóng và hàng gói ghém rất cẩn-thận.

PHARMACIE MONTÉS - HANOI
NHÀ ĐỒNG HỒ BA CHUÔNG

nơi diễn thuyết chỉ dung rất được với bà trăm người đã chật nich không thể nào len nổi nữa rồi, thành thử những vẫn đã tính lợi rong buổi diễn thuyết không thể nào phải-cập chung cho mấy trăm người mua bắt.

Còn phiền lỗ không thể tả hết được, vì thế bên-hội đã mất lòng tổ bày với chính phủ, trước hết xin một miếng đất 2.000 thước vuông ở phố hàng Bầy (Rue Duvilier) mua xin mở cuộc sổ số bên vạn bạc, lấy tiền làm một tòa nhà có sân khấu, có chỗ có thể chứa nổi được nghìn người ngồi nghe hát, hay nghe diễn thuyết, có buồng giấy có phòng hội-đồng hay ta tiệc, vừa dùng làm hội-quán riêng của bên-hội, vừa có thể cho mượn làm những việc đã kể trên này. Nói tóm lại là: để làm nhà hội-quán cho bản-hội mà cũng có thể bảo là làm để cho quốc-dân ta dùng chung.

Nay mọi sự đều như ý cả, nghĩa là chính-phủ đã hiểu thấu đến sự của của bản-hội và quốc-dân ta, nên đất cũng được rồi, mà cuộc sổ số cũng đã nắt đầu bán vé (Cuộc mở sổ ấy do nghị-định số 4744 ngày 3 Décembre 1928 của quan Thống-sứ Bắc-kỳ); thì là nên mong vận hy vọng, cái hội-quán trong-lai hẳn-hội đã đặt hòn gạch thứ nhất rồi đó. Còn nhà hội-quán sau này mà thành lập được là mong ở quốc dân sẽ lòng yêu bản-hội.

Xin hết lượn rằng hội Trí Hèn là hội chung của quốc-dân ta vì ai cũng có thể vào hội được, hội-quán của hội Trí-Hèn cũng là hội-quán chung của quốc-dân ta, vì đoàn thể nào cũng có thể mượn được, vậy sự lớn thành cho nhà hội quán trông lông thứ nhất là bổ tiền ra mua vé số (loterie) của bản-hội.

Giá vé số, mỗi vé là một đồng (1$00)
Các số trúng sẽ được là:

1 số nhất hạng	5000$00
và một cái ô-tô giá ...	4000.00
(cộng là 9000$00)	
1 số là	1000.00
1 số là	500.00
10 số, mỗi số được	100.00
40 số, mỗi số được	50.00
60 số, mỗi số được	25.00

Hiện vé đã có gửi bán tại các Tòa-sứ, các nhà thương mại tây và nam.

Kính cáo
Trí-Hèn hội

Hội Liên-hiệp Á-hữa quyên tiền lập hội quán: Số thứ tư. — MM. Vũ-văn-Cư 5 đồng, Nguyễn-Ky 5 đồng, Vũ-khắc-Minh 6 đồng, Vũ-duy-Tiêu 9 đồng, Nguyễn-đình-Cân 9 đồng, Phạm-đăng-Khoa 10 đồng, Nguyễn-hữu-Triệt 3 đồng, Nguyễn-hữu-Đại 10 đồng, Phương-đình-Hác 10 đồng, Khương-văn-Khoan 10 đồng, Phạm-ngọc-Bảo 8 đồng, Phạm-văn-Lai 4 đồng 5 hào, Nguyễn-văn-Thao 15 đồng, Vũ-ngọc-Cơ 20 đồng, Vũ-huy-Quan 12 đồng, Đàm-văn-Ba 12 đồng, Nguyễn-văn-Lan 12 đồng, Đào xuân-Ky 12 đồng, Lương-văn-Ngọ 6 đồng, Nguyễn-văn-Cân 4 đồng 5 hào.

Mất vé Vạn-bảo. — Nhà kim-hoàn Ng-thị-Cả, ở số 31 phố hàng Quạt, trình rằng mất tại vé Vạn-bảo 4 cái một chuỗi hạt vàng giá 20 đồng.

Lại tông một bọn nữa lên đồn-điền tri cứ. — Linh sánh-sát lại vừa bắt được mấy đứa sau này ở trên chợ Đồng-xuân, xét ra đều là công có nghề nghiệp tử-tế cả, vậy đã đem về tạm tống lên đồn-điền Tri-cứ.

Những trẻ ấy là:

Trần-văn-Lưu, 13 tuổi, ở K'inh-môn; Vũ-văn-Ty 15 tuổi ở Lạc-thổ, tỉnh Thái-bình; Ng-văn-Lang, 17 tuổi, ở làng Đông-d tỉnh Thái-bình.

VIỆC BẮC-KỲ

HAI DƯƠNG

Một đám trộm lớn ở xóm bình-khang Quan-viên chăng? Có dấn chăng? — Đêm 4 avril vừa rồi, tại nhà nông-dân Nguyễn-thị-Sáu, ở số 118 phố Chợ, bị một mẻ trộm to mất 100 cái giấy bạc một đồng, tiền đổi xuyến vàng giá đáng 180 đồng, một chuỗi hạt giá đáng 120 đồng đó bọn lại vàng 12 đồng và năm cái khuy vàng 5 đồng, còn quần-lích áo tơ, tóm lại là tất cả sáu bộ cánh của nàng em, đều sạch sành sanh mất cả không còn một mảnh.

Cứ lời chủ nông-dân là Nguyễn-thị-Sáu nói thì có nghi cho một ả trong nhà, là đào Nhân ấy trộm. Song cứ lời đào Nhân ni-non thì thị oan lắm; thị xin nay chỉ hiết yên vụng nhờ thêm quan viên, chứ không biết ăn trộm ăn cắp là cái gì; chẳng thế mà xưa nay biết bao quan viên, những lúc đêm thanh vắng, gối cô tình mình ở tay thị, mà nào có ai kêu nay xuyên một tí gì đâu. Đào Nhân lại có ý ngờ cho một chủ nông-dân khác là thị-Thơ, nhị em với thị-Sáu ghen ghét mà lập mưu phân Thị như thế. Thị nói rằng: Nguyên có một quan viên bỏ lắm, xưa nay vẫn hát ở nhà thị-Thơ, nhưng ít lần nay hết nhân tình với thị, thành thử bỏ nhà thị-Thơ mà cứ ham lấy thị như sơn như keo; nên chi thị-Thơ thấy mất mối khách bỏ, mới lập mưu phân giận, làm sao Thị mang tiếng mang tai.

Sở cảm có đòi đào Thơ đến hỏi thì ả chối đây đẩy, chẳng nhận lẽ gì cả.

Hiện đã tìm thấy cái hòm đựng các đồ mất trộm dưới ao nhà Đặng-mỹ, gần nhà đào Sáu; xét trong hòm chỉ còn sót có mấy cái khuy vàng và 1 quần áo đã cũ rích; còn tài mất cạnh cả.

Người ta vẫn chưa truy ra ai là kẻ thủ phạm việc trộm này, chẳng lẽ lại quan viên nào mưu mất mà làm miếng trộm cái cắm ấy hay sao?

NINH-BÌNH

Có dến xem huyện Kim-sơn mới biết huyện ấy đất tốt dân giàu, có đọc quyển "Sự-nghiệp và Thi-văn của Nguyễn-công-Trứ" mới biết đã có công to với nước với cả ta người đã khai thác ra huyện ấy.

HẢI-DƯƠNG

Ô-tô Hộ chành đổ xuống ruộng. Hôm qua 2 giờ chiều quan chức tỉnh hiệu Tứ-kường ở Bình-giang ra, khi tới cầu Cạn-sung, địa-phận Cao-xanh, chẳng hiểu lại tại sao, xe đâm ngay xuống ruộng lúa ở bên bãi. Hành-khách phải một bên sợ hãi vô-cùng may không ai việc gì, còn bàng nên tài bị đổ xuống ruộng bùn, lấm như vải cả.

Một ông lão bị nạn ô-tô. — Ngày 6 avril vừa rồi, một ông cụ già, tên là Đỗ-v-Khoái, 74 tuổi, người ở Thanh-trì, đi đến gần ga Thường-tín, thì bị chiếc ô-tô số T. 4723 của M. Donarel ở Hanoi, cụng phải bị thương ở chân trái, đã lập tức đưa lên nhà thương Bảo-hộ Hanoi điều-trị.

THÁI-BÌNH

Ông chủ đi đâu? — Một người đầu bếp tên là Vũ-văn-Thiều, nấu bếp cho M. Casanova, surveillant lục-lộ tại số Mễ sơn, huyện Vũ-tiên đến rình sở sau đêm rằng không biết tìm sao thấy nhà đi đâu mất tự ngày 28 mars, không thấy trở về nữa, đã đọc hãy còn đề ở nhà trọ làm tại Trần-Viễn, ở làng Mễ-sơn, và sau nên lương của mình là 15 đồng vẫn chưa thấy gửi.

Sở sen-đầm hẳn cho đi dò hỏi, thì thấy nói người ấy đã thôi không làm ở sở lục-lộ nữa và đã lên Hanoi.

Hiện nay đã đọc vẫn giao cho nhà trọ giữ mà vẫn chưa thấy người sau-veillant ấy về.

SÁCH MỚI XUẤT BẢN

LA COMPOSITION FRANÇAISE
aux examens franco-annamites
của M. L. HOULLIER
Giáo-sư trường Bảo-hộ soạn riêng cho học-trò Việt-Nam
Bán tại nhà in bản-quán
Giá mỗi quyển. . . . 0$30
Tiền cước mỗi quyển . 0,15

Trung Bắc kỳ Lâm-sản Công-ty
(Rừng Bảo-hài, Rừng Phố-vị, Rừng Hạ-cương)
Chính sở tại Hanoi, 63, Phố hàng Bông
ĐIỆN-THOẠI SỐ 150

CỦI, THAN,
GỖ LÁM XANH HẠ-CƯƠNG, tất có tiếng, cả cây từ 7 tấc trở lên để làm cột nhà.
RỪNG, NỨA và các thứ lâm-sản nước Nam.
Có xưởng tại Bắp-cầu, Yên-viên, Đỗ-xá

Dépuratif Ribal
Thuốc lấy huyết và bổ dọc
Thuốc này rất hiệu, rất có tiếng, nên thành ra một thứ thuốc rất quý. Dùng trị bệnh ngoài da rất hiệu.
Giá tiền: 1$20
Pommade Ribal
Làm cho đỡ đau, trừ trùng độc, làm cho lên da, dùng để trị các bệnh lở, và các bệnh ngoài da. Thuốc ấy dùng phụ vào với thuốc Dépuratif Ribal.
Giá tiền: 0$80
Bán tại nhà thuốc Bảo-chế
L. BLANC
42, phố Paul-Bert, Hanoi

Nhà Bán-đồ « TẤM-TẮM » Hà-nội, ở phố hàng Trống. Chủ-nhật, thứ năm nào cũng có bán từ tám giờ sáng.

"Các quan công nhận là tốt nhất"

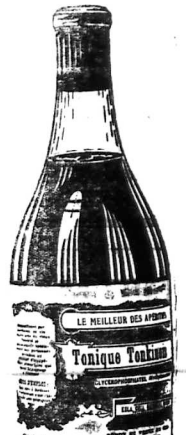

Có nhiều thứ rượu bắt chước rượu Tonique Tonkinois, nhưng rượu Tonique Tonkinois vẫn tốt hơn cả.
Bán lại nhà thuốc Montès nhà ba chuông, 54, Phố Paul-Bert, Hanoi

KỲ TÊN KHÔNG RÕ
Bản-quán xin các người mua báo khi có việc gì cần thư đến báo-quán, thì cứ biên rõ số tờ ở trên giấy gói báo, hoặc là gửi cho báo-quán cái giấy quán ký, để cho người làm sổ tìm kiếm. Kẻo các người không ký tên vào đấy, hoặc biên sai, không rõ địa chỉ, thành ra nhiều khi không tìm ra mà gửi báo.

RƯỢU NHO J. K. WATSON
Là một thứ thuốc bổ mạnh nhất, cái phép chế thuốc này khảo-cứu đã lâu năm, và cái cách làm, lại tinh vi cẩn thận, nên thuốc này là một thứ bổ mạnh nhất!
Nhà khi cơ thể suy đồng phải bổ dưỡng tức mạnh, thì dùng thuốc này chắc và nhậy lắm.
Bệnh huyết suy, bệnh gân yếu, bệnh chịp, bệnh sốt rét rừng, v. v.
Uống một cốc nhỏ (liqueur) hai mươi phút trước hai bữa ăn chính.
Giá bán: 2$25 một litre
Hiệu Bào chế E. CHASSAGNE
59, phố Paul-Bert, Hanoi

Agences d'annonces en Europe
SOCIÉTÉ MUTUELLE de Publicité
14, Rue Richelieu, PARIS (1er).

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường
Từ microfilms trường Đại Học Cornell

Xà-phòng Cadum

Một thứ xà-phòng tinh hảo mà không có chất rát da như xà-phòng Cadum rất cần để giữ vệ-sinh cho ngoài da.

Dùng nó lại còn lợi nữa, vì rằng nó không thấm nước, nó khó mài cho nên dùng được đến hết, không phí phạm chút nào.

NƯỚC SUỐI TỰ-NHIÊN LẤY TẠI MẠCH
Mạc suối của nhà nước langsa

VICHY CELESTINS

có chữ ra nguyên chai, nửa chai và chai nhỏ.

Nhứt xương cốt, bịnh hay mắc dái, đau minh nhứt gân, dái có cát, đau lác-leo, uống nước nầy mạnh liền.

VICHY GRANDE-GRILLE Nước hiệu nầy uống trừ các bịnh chứng trong gan mật.

VICHY HOPITAL Nước nầy thì để uống cho tỉ-vị hoà lạc luôn luôn.

COI CHỪNG LẮM HỌ GIẢ MẠO, BẮT CHƯỚC.

DỊP MAY HIẾM CÓ!!!

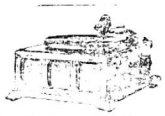

Bản đại quảng giá một cái máy hát hiệu « VICTOR » 1 4 giá 75$ rất kêu rất đẹp, và biếu thêm 20 cái đĩa hát vừa hạng hảo « VICTOR » có đủ các điệu hát như là : Trôn quảy, Quan họ, Chèo cải lương, hát Á Đầu, Trống, cải lương Saigon, và những bài hát theo các đĩa, một hộp kim 300 cái, thật là một dịp may hiếm có các ngài chớ nên bỏ qua.

Bản tại : Hiệu ETABLISSEMENTS INDOPHONO
58, Rue Paul Bert, Hanoi

MAUX D'ESTOMAC

Crampes, tiraillements, pesanteurs, digestions difficiles, tous ces malaises douloureux disparaissent en quelques jours, grâce au regime du

PHOSCAO

Le plus exquis des déjeuners. Le plus puissant des reconstituants.

Le régime du Phoscao est conseillé par les médecins aux anémiés, aux convalescents, aux vieillards et à ceux qui souffrent de l'estomac ou qui digèrent difficilement.

ENVOI GRATUIT D'UN ÉCHANTILLON

BÁN TẠI :
G. M. R.
HANOI

MỖI HỘP :
Bột trẻ con . . . . . 6 fr. 25
Hạng có đường. . . . . 6 fr. 25
Hạng không có đường. . 8 fr. 25

NHỮNG LỜI RAO VẶT

(Les Petites Annonces classées du T. B. T. V.)

Mỗi dòng chữ 0$10 một lần

Nhà để bán
(Maisons à vendre)

Bán 2 cái nhà 77A và 77B, phố Quan-Thánh, đất rộng 900 m² một cái nhà mới làm kiểu tây thật đẹp, 6 buồng to, vườn rộng, cho thuê được giá. Hỏi tại : 16 B, Rue de la Citadelle. M. Bùi-Giục. Sẽ đưa đi xem. 7.733

Đồn-điền, ruộng, trại
(Concessions, rizières, propriétés rurales)

Muốn bán : một cái trại rộng 1.400 thước vuông tây có cây cối, một cái nhà gạch và nhà phụ bằng lá trại ấy ở gần thành phố Hanoi.

Hỏi tại M. Douchet. 30 phố Quan-thánh Hanoi 7734

Nhà cho thuê
(Maisons à louer)

Có một cái nhà hai tầng mới làm cho thuê ở Ngõ Đục, đằng sau phố hàng Cót. Hỏi tại : số 95, phố hàng Bồ 7.732

Xe ô-tô
(Automobiles)

Bán xe ô-tô Salmson 4 xi-lanh, 10 mã lực, hãy còn tốt. Hỏi tại Hôtel de la Gare Hanoi. 7.714

Tìm người làm
(Offres d'emplois)

Cần dùng Géometres, arpenteurs và dessinateurs người bản-xứ.

Hỏi tại : Bureau d'Etudes Woisthenrich, 40 Bd. Henri-Rivière, Haipbong. Phải có giấy chứng-chỉ tốt. 7.715

Tìm thầy dạy học
(Leçons)

Dạy học và giảng giải lại bài vở chữ tây. Dạy học để lấy các văn bằng bản-xứ và văn bằng tây. Nữ giáo sư có văn-bằng chuyên dạy.

Hỏi tại số 1 phố hàng Bâu và ngõ hàng Bún. 7.694

Lạc con
(Une nièce égarée)

Tôi có đứa con gái tên là Còm, lên 4 tuổi, người vừa phải, mặt hơi tròn, mắt hơi hiếng, đầu bới lỏi Nhật-bản, tai bên trái lở, mặc áo cánh lụa nẫu nẫu quần vải thâm, lạc hồi 3 giờ ngày 24 mars vừa rồi. Ông bà nào bắt được hoặc biết cháu ở đâu, làm ơn chỉ bảo hay đưa cháu lại nhà tôi, tôi xin có lời cảm tạ.

Trần-văn-Hợi
58, Boulevard Rollandes, Hanoi
(Sau phố Thợ-nhuộm, trong nhà có mấy cây cau) 7 721

Tôi có đứa con gái tên Đỗ-văn-Tuy 13 tuổi, người cháu cao độ 3 thước An-nam, người đậm đà béo tốt da mặt ngăm ngăm đen, tóc dài 3, 4, phân An-nam để một cái chỏm ở dừa, trán rô, my mắt có cái nốt ruồi nhỏ, lông mi mọc gần kín, giải đùi gần bẹn bên tay phải có cái xẹo, hai bàn tay ngón tay út đều cong ngoẹo dở vào cả, lúc cháu đi mặc cái áo cánh vải nâu, quần vải ta trắng đây nước ta đã cũ, và hai ba miếng, thắt cái thắt lưng đũi Bẹp ruộm xanh, đương học chữ nho, tăng bôm 15, 2 Annam đi ra đường cái lạc, nếu các ông, các bà nào bắt được cháu, làm ơn đánh giấy cho tôi biết, tôi đến nhận cháu và xin hậu tạ.

Đỗ-văn-Chi, village Thiện-Bật canton de Xá-Cầu, phủ Ung-Hòa, tỉnh Hà-đông. 7.727

CHỈ MỘT THỨ

RƯỢU BỔ

33.500

là làm cho người ta lại được mạnh mẽ, khỏi một nhọc, bớt sự xanh sao, mà thêm được cường tráng để mà hưởng những lạc-thú ngày Nguyên-đán mà thôi.

Giá mỗi chai : **2$10**

Bán tại hiệu CHASSAGNE
59 Phố Tràng-Tiền
HANOI

Hiệu bào-chế J. BLANC
L. BLANC kế-nghiệp
Lập từ năm 1886, là thương cuộc lâu năm thuốc Lập-lãng ở phố Tràng-tiền, Rue Paul-Bert số 31, Hanoi-Tonkin
Giây nói số 59

NÊN BIẾT ĐỂ MÀ HỎI :

KOLA COCA. — *Rượu bổ để cho những người ốm dậy ăn bổ ở cữ . . . . . Một lít :* **2$40**
Trước khi ăn cơm uống một cốc con.

ELIXIR HISTOGÉNIQUE. — *Thuốc nước. Một chai :* **1,25**

GRANULÉ HISTOGÉNIQUE. — *Thuốc hột. Một chai :* **1,25**
Đều là thuốc trị bịnh lao, bịnh giập và các bịnh đau ở phổi rất hay, người lớn trẻ con đau đàng được cả.

SIROP D'HÉMOGLOBINE SOLUBLE. — *Thuốc trị bịnh hao mòn xanh xao rất là thần-hiệu. Mỗi lần trước khi ăn cơm uống 3 hay 4 muỗm. . . . . Một chai :* **1,50**

GOUTTES ROUGES, Circulation du Sang. — *Thuốc làm cho mạch máu chạy đều. . . . . Một chai :* **0,80**

Ai ở xa có cần hỏi gì cứ viết thư về, bản-hiệu xin trả lời ngay
Tiền gửi hàng phần người mua phải chịu 3063

Bịnh ghẻ chốc
Hay nhứt trong chốn cảnh
LÁC, NGỨA, DA TRẦY KHÔ, NỨC, GIẾ, cùng tất cả bịnh chứng nào ngoài da thảo đều trị tuyệt nọc cách hay nhứt
Thuốc thoa
FLORENTINE
Các ông dùng thử một lần, coi có quả thuốc thiệt hiệu-nghiệm vậy chăng
Cả vùng người đã dùng chắc hay thật !
Cần tại nhà thuốc
ex. R. de Grenelle
PARIS
Thuốc đến
FLORENTINE

THUỐC SIROP NOFAL

Thuốc SIROP NOFAL làm toàn bằng chất thuốc rất tốt, lựa chọn rất kỹ-càng, nên có đủ các tính chữa bịnh rất thần-hiệu và đáng nào hàng thuốc tốt thứ nhất đã trị các bịnh như là :

HO
HO GIÓ
GHÍP (Cảm thiên-thời)
HEN

vẫn tóm lại là hết thảy các chứng bịnh về khí-quản.

Bởi-bộ lắm : Có trong hai mươi bốn giờ, cũng tùy nó nặng nhẹ sâu xa thế nào, ngoại những bịnh ấy ra.

Thuốc SIROP NOFAL đã cho những người đã qua mười lăm tuổi dùng.

Bán tại hiệu Bào-chế :

CHASSAGNE
Ông LAFON và LACAZE
Bào-chế kỹ nhất hạng, kỹ nghệp
59, phố Paul Bert, Hanoi
Giây nói số 68

Bệnh Giang-mai nên cứu gấp
thuốc viên
COMPRIMÉS DE GIBERT
Là thuốc kiến hiệu, chắc chắn, khỏi đau, mau lắm, đã bán công việc, khỏi dị-dưỡng cuộc xã-giao được.
Hòn cả thuốc tiêm 914
MƯỜI MẠI NĂM DANH TIẾNG
Có nhiều nhà lường gạt cải tạng
Muốn được thuốc thật, hiệu thì phải nhắn kỹ tên hiệu nhà chế tạo là **J. GIBERT**, bào-chế đệ nhất hạng
19, Rue d'Aubagne, MARSEILLE
Ở Hanoi (Bắc-kỳ) có bán tại các hiệu thuốc

SAO LẠI ĐAU THẾ ?

Sao ở đời lại có người mắt đen mà lại không chăm-chú cho khỏi đau nặng ra có được không. Bằng trắng cái lòng con người ở bình nó đầy đặn đen cả, thế mà ở mới ngoài thì đỏ đỏ học, đó tức là các hiểu-hiệu tỏ ra rằng mắt ngài đau đấy. Thời đừng lần lữa gì nữa. Phải lập tức dùng ngay thuốc đau mắt COLLYRE JAUNE của bác-sĩ CASAUX mà trị ngay đi. Vì rằng lượng hồi thấy rất thứ thuốc đau mắt, duy có thuốc ấy là làm cho mắt đỏ đen mà khỏi ngay. Phàm hễ khi các ngài thấy con mắt hơi nhập-nhem, nên sang giếp thấy mắt đặp đình về có nhử, thì nên dùng thuốc COLLYRE JAUNE của bác-sĩ CASAUX mà trị cho tiệt đi.

Phải biết rằng hễ khi đau mắt mà đừng phăng chăng chịa chữa ngay lúc mới ngay mới thêm nặng, sinh ra đau nhức lắm, rồi đến mà mất hẳn đấy.

Nên chọn mua thứ thuốc COLLYRE JAUNE của bác-sĩ CASAUX vì là thứ thuốc đã kê-cứu rất kỹ-càng, biết bao nhiêu người đau mắt, duy chỉ thuốc ấy trị khỏi được hết.

Giá chỉ để thuốc ấy đã thần hiệu tiện đặng mà lại rất rẻ tiền.

Agents d'Annonces en Europe
L. MAYENCE & Cie
DAVIGNON, BOURDET & Cie, Succrs
3, Rue Tronchet. PARIS
14, 2e. et dernier Rue LONDRES

Bệnh nào thuốc ấy

Bà Laurie Merly là người xanh xao quá thể, vậy mà chỉ dùng thuốc Pilules Pink là lại đỏ da thắm thịt. Chính bà ấy lại viết thơ cho ta biết :

Bà Merly ở phố Bourguet tỉnh Cazens-sur-Garonne viết rằng :

« Tôi xin cầm ta ngại về cái công-hiệu là thường của thuốc Pilules Pink, chính thuốc ấy làm cho tôi được mạnh khoẻ. Đã lâu nay tôi một ngày một xanh, công việc đều nản hết; nhờ có thuốc Pilules Pink nay tôi lại có sức như lúc lành thường ».

Nói cho thực, không có thuốc nào chữa chứng suy huyết, suy não được công-hiệu bằng thuốc Pilules Pink. Không những là thuốc ấy làm cho huyết sung túc và bổ cho bộ thần-kinh, lại còn bổ cho toàn thể, khác nào như thực cái sinh khí trong người lên. Vì vậy cho nên thuốc này trị được bệnh xanh xao, suy huyết, suy não (thao người) thiếu lực, đau dạ dày, nhức đầu, kinh nguyệt thất thường, các bệnh của trẻ con đang lớn, đau bà đứng tuổi và hết kinh.

Có bán ở các hiệu thuốc.

0$50

Bán ở hiệu Bào-chế
CHASSAGNE
59, Rue Paul Bert, Hanoi
và ở khắp các hiệu thuốc tốt khắp

THUỐC GIẢI ĐỘC
PEPTALMINE
chữa được

Chứng nhức đầu, nổi tít, các bệnh bắt hòa không đi, ngứa, chứng bốc hoả lên mặt, chứng buồn ngủ.

PEPTALMINE MAGNÉSIÉE

chữa các bệnh ở gan, như đau gan, đau qua mật.

THUỐC ĐAU BỤNG
DIGESTONIC
của bác-sỹ VICENTE

là thuốc nước, trị các bệnh đau ruột và đau dạ dày.

chữa khỏi :

Đầy bụng, ợ chua, đau bụng kinh niên, đi rửa.

Thật là một thứ thuốc vừa trị bệnh vừa bổ cho tỳ-vị.

Có bán ở hiệu thuốc **LAFON & LACAZE**
59, Rue Paul-Bert, Hanoi

RƯỢU BỔ MARIANI
(Vin Tonique Mariani)
RẤT MẠNH

Mỗi bữa uống một cốc con

Bổ-dưỡng sức khỏe và tinh-thần

Bán tại : L'Union Commerciale Indochinoise et Africaine Haipbong, Hanoi, Nam định, Bến-thủy, Thái-bình, Yuananfou, Tourane, Huế, Qui-nhơn, Nha-trang, Đông-hới, Tou xá, Saigon, Pnom Penh.
3007

NĂM THỨ MƯỜI BẢY — SỐ THỨ 3617 MỖI SỐ : 0$02 NGÀY THỨ NĂM 11 AVRIL 1929

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

DEPOT LEGAL INDOCHINE A.R. 10603

GIÁ MUA CÓ HẠN

	Từ buổi trưa	Từ buổi tối	Cả hai tờ
Cả năm	3$00	6$00	8$00
Sáu tháng	1.60	3.20	4.00
Ba tháng	0.90	1.80	2.00
Một tháng			1.00

Nam-kỳ và ngoại-quốc phải trả thêm tiền cước

Toutes les lettres destinées à la rédaction doivent être adressées au directeur
68, Rue Jules Ferry, Hanoi

Fondateur : F. H. SCHNEIDER
Directeur : NGUYỄN-VĂN-VĨNH
Rédacteur en chef : PHẠM-HUY-LỤC
Administrateur gérant : NGUYỄN-V-LUẬN

Adresse télégraphique :
TRUNGBACTANVAN HANOI
TÉLÉPHONE N° 150

PUBLICITÉ
Tarifs spéciaux suivant catégories d'entreprises ou de produits.
Prix moyens, dernière page :
Une seule insertion. . . . 0$30 le c/m
Contrat annuel
Par centimètre et par insertion. 0$15 le c/m
Annonces judiciaires et légales. 1$50 le c/m
Petites annonces classées. . . 0$10 la ligne

Ban-báo có in một tờ phụ-trương ra buổi trưa bán lẻ 1 xu

Cacq nhaf công-thu'o'ng ta nên kiêmq cachq maf liên-hiêpj vo'iq nhau

III

Một cách liên-hiệp nữa cũng gián tiếp, tổ-chức cũng không khó-khăn gì, kinh-doanh cũng không nhọc công lắm, mà thật nói ra ai cũng biết là có lợi ích hiển-nhiên ngay; cách ấy là cách liên-hiệp với nhau giữ một lòng cẩn thận thực-thà, để làm cái cơ-quan điều-tra tin-tức, giao-dịch hàng hóa với nhau trong cùng bạn công thương kẻ ở chỗ này, người ở chỗ khác vậy.

Thí dụ: như một nhà công-thương ở Hà-nội; một nhà công-thương ở Lạng-sơn; cứ như bây giờ thì nhà ở Hà-nội không hề biết đến nhà ở Lạng-sơn, nhà ở Lạng-sơn không hề biết đến nhà ở Hà-nội; mỗi khi nhà ở Hà-nội muốn điều-ra một cái tin-tức gì tại Lạng-sơn thì lại phảiất côngất ngày bỏ cả mọi công việc ở nhà mà lên tại Lạng-sơn mất năm ba hôm là ít, mà lạ người lạ cảnh, lại cũng chưa chắc đã có điều-tra được tin tức gì dích-xác, giao-dịch được hàng hóa gì dễ-dàng; nhà ở Lạng-sơn mà khi có cái tin tức gì cần phải điều-tra, có thứ hàng hóa gì cần phải giao-dịch tại Hà-nội, cũng chịu một nỗi khó-khăn như thế. Việc công thương cần nhất là tin tức đi lại phải cực dùng cực nhanh, hàng hóa mua bán phải cực xa cực rộng; không những ở Hà-nội cần phải biết Lạng-sơn, ở Lạng-sơn cần phải biết Hà-nội, mà khắp các tỉnh thành, các chợ búa, đâu cũng phải xem xét cho rõ hàng-tinh, thị-giá, đâu cũng có tiền hàng có thể bán chạy, có thứ hàng có thể mua đi; ai làm sao đâu cũng thân hành tới được tận nơi, mà giá có nhiều gia-nhân đi tới được tận nơi hết cả, thì nhân-công lộ-phí cũng bị hao tổn biết chừng nào; mà hễ một chỗ nào không biết tới, tức là có mất một mối lợi chẳng nhiều thì ít, chẳng to thì nhỏ, có khi mất lợi mà mắc lắm mắc hơ đến thua thiệt nữa cũng thường. Ấy các nhà công-thương không có cái cơ-quan điều-tra tin tức, giao-dịch hàng hóa với nhau thì phải chịu nỗi khó-khăn thiệt-thòi như thế. Nay một nhà công-thương ở Hà-nội, với một nhà công-thương ở Lạng-sơn, lại với mỗi một thành-thị khác cũng đều có một nhà công-thương khác nữa cùng nhau giao kết giữ một lòng cẩn-thận thực-thà với nhau, hễ ai có cần xem xét hàng-tinh thị-giá gì ở chỗ mình, thì ta sẵn lòng báo tin cho nhau thật nhanh thật đúng, ai có cậy mua thứ hàng gì ở chỗ mình hay nhờ bán thứ hàng gì ở chỗ mình, thì mua cho bán cho rõ chạy, mà không hở không lẫm; như thế, một nhà buôn ở Hà-nội mà tai mắt không sót gì về việc buôn bán ở Lạng-sơn cùng ở các thành-thị khác, không phải đặt chi điểm ở đâu, không phải sở người đi tới đâu, mà muốn mua hàng gì ở đâu cũng được ngay, muốn bán hàng gì ở đâu cũng chạy ngay, tiện lợi biết chừng nào! ở Lạng-sơn nhờ cậy được có người ở Lạng-sơn, ở các tỉnh khác chợ khác đâu cũng lại nhờ cậy được có người ở tỉnh ấy chợ ấy, đâu cũng có tai mắt mình tới được cả, đâu mình cũng mua hàng được dẻ, bán hàng được đắt, thì chỉ mà cả hai có lợi phát tài; nhà công thương ở Hà-nội thế, thì nhà công thương ở Lạng-sơn cũng thế, cho đến các nhà công thương khác ở các tỉnh khác chợ khác cũng thế, trong bọn công thương liên-hiệp với nhau như thế, ai cũng được hưởng sự tiện lợi, mua bán vừa dễ vừa mau; người cậy mua nhờ bán, mua hàng được, bán hàng chạy, có lợi đã đành, mà người mua giúp bán giùm cũng có phần lợi hoa-hồng không mất, có phải là một cách đồng tâm cộng tác, mà không bao giờ trong bọn có ai đến phải chịu hại vì lẫm, vì hớ, vì mua hàng không được, vì bán hàng không chạy nữa không?

Ta cứ xem như người khách buôn bán ở trong xứ ta, họ buôn bán cái gì cũng ít lẫm, ít hớ, hơi đâu có mối lợi là đến họ làm được ngay, nhiều thứ hàng mình chịu không sao dám nhận mua mà họ mua cũng được cả, nhiều thứ hàng mình chịu không sao có thể bán mà họ bán cũng chạy cả, là chỉ vì ở tinh nào, ở chỗ nào cũng có người họ ở buôn bán, mà phàm người buôn bán của họ đều có liên hiệp với nhau cả, đều lấy lòng cẩn thận thực thà làm cái cơ-quan điều-tra tin tức, giao-dịch hàng hóa với nhau; họ nhờ thế mà buôn bán ít thua ít lỗ, chóng khá chóng giàu; ta vẫn khen người tiền-thuộng những người khách sang ta thường là tay trắng, khăn gói đeo vai, mà không mấy nỗi đã nổi cơ-đồ hàng vạn, có biết đâu họ chỉ có cái cách liên-hiệp ấy mà nắm được cái thành-toàn vạn toàn tất thắng ở trong thương-trường vậy.

(Còn nữa)

D. B. T.

Kuôcq ngu'w mo'iq
ă o' u' thi viết a' o' u'
ê viết d, đ viết y, q viết k
Na'm yâuq.
sa'cq, huyền, nă'ngi, hoi, ngaw
q f j z w

Tin thêq-gio'iq

Chiến sự ở Mexique

Đại tướng Cuélles thiên đại bản-dinh đến Sinaloa

Tướng khởi-nghĩa Escobar định đem quân họp ở Chihuahua, trước khi quân của Chính-phủ tới nơi.

Việc tranh đất mới ở Nam cực

Việc nước Anh và Hoa-kỳ tranh nhau chủ quyền về các đất mới ở nam-cực, làm cho các báo ở Buenos-Ayres số một cuộc bất chiến. Dư-luận ở Argentine nói rằng các đảo Falkland cũng miền gần kề nam-cực là phần của nước Argentine.

Đô kế định hại quan Toàn-quyền xứ New-York ở Hoa-kỳ

Một người đọn dẹp ở một sở ban điện đại phi một cái hòm khả nghi, các quan lần đem hòm ấy đến phòng tài nghiệm của sở cảnh-sát để làm xét. Hôm ấy nổ để chữ để gửi đến cho M. Roosevelt là Toàn-quyền ở xứ New-York. Các nhà chuyên-môn xét ra trong hòm ấy có một quả bom.

Việc Trung-hoa

Ngày 4 và 5 Avril 1929

Tình hình khi quân Nam-kinh chiếm được Vũ-hán

Vì có sự-đoàn thứ 17 đóng ở trong thành Hán-kiều hồi 5 giờ chiều ngày 4 avril bỗng tuyên bố theo về quân Nam-kinh. Nhân sự hội ấy quân Nam-kinh lần xông vào phòng-tuyến Vũ-hán, quân Quảng-tây đều rối loạn, xô nhau bỏ chạy cả. Trong thành Vũ-xương đều náo động. Các nhân dân ở trong thành Hán-khẩu đều tranh vào ở tô giới cả.

Tướng-giới-Thạch đi thanh ngày 6 avril mang đại-đội vào Hán-kiều. Tô-giới Pháp có những lưới sắt đề phòng quân thua trận vào.

Quân Nam-kinh hiện đã theo sát kỹ hoành ba mặt bỏ vây, để sự đường về của quân Quảng-tây. Các kiều đặc biệt và các nơi chung quanh ngoài các tô-giới đều phòng giữ cho-mật, người ngoại quốc đến chiếu được yên toàn không lo ngại gì.

Trận đánh ở Hoàng-châu, quân Quảng-tây bị thua to, quân Nam-kinh hết được hơn năm nghìn người, bốn nghìn cây súng, 21 rỗ trái phá. Quân Quảng-tây hiện đã rút về phía tây Hồ-nam. Hai tướng Hồ-tôn-Bảo và Hạ Uy đã thông điện xin từ chức.

Long-Vân là chủ tịch chính-phủ Vân-nam có điện đến Cửu-giang, trình Tưởng-giới-Thạch nói rằng hiện đã phái quân đội ra đường về cứu quân Quảng-tây.

Đồng-tâm-tinh kể tội phái Vũ-hán

Cuộc quân sự hội nghị ở Thâm-dương (tỉnh thành Phụng-thiên) họp ngày 3 avril vừa rồi, các tướng lĩnh có liên danh thông điện đi các nơi, tỏ bày cái thái-độ của mình. Đại-ý nói đang lúc quốc-dân mừng nền thống nhất vừa mới xây nên, mà phái đã nổi cơ-đồ hàng vạn, có biết đâu họ chỉ có cái cách liên-hiệp ấy mà nắm được cái thành-toàn vạn toàn tất thắng ở trong thương-trường vậy.

Trương-tôn-Xương bị ám sát

Có tin người ngoại-quốc nói rằng Trương-tôn-Xương ngày 2 avril ở Yết-đại bỗng bị ám sát, hung thủ trốn thoát ngay.

Tướng lĩnh Quảng-đông đổi với quân Quảng-tây

Sau khi các tướng lĩnh Quảng-đông đã tuyên bố phục tòng chính-phủ trung-ương, tiền hạ lệnh bao nhiêu quân Quảng-tây đóng ở các nơi trong tỉnh Quảng-đông phải lập tức rút về Quảng-tây cả.

(Dịch báo Tân)

Ngày 8 Avril 1929

Việc hạ thành Hán-khẩu

Đông-kinh. — Người Nhật hào tin rằng Tưởng-giới-Thạch không phải dùng đến quân của Phùng-ngọc-Tường mà hạ được thành Hán-khẩu. Người ta đoán rằng ở Sơn-đông sẽ có sự thay đổi, vì Tưởng có thể chiếm được thành thế của Phùng ở đấy.

Việc triệt trú binh ở Sơn-đông

Đông-kinh. — Quân Trung-hoa đều thỏ ở tán cho quân Nhật ở Sơn-đông. Kiều-dân Nhật-bản trong một trăm người đến 70 người hồ Tế-nam phá đi theo quân Nhật.

Tưởng với Phùng

Bắc-kinh. — Dã Tưởng-giới-Thạch đã điện cho Phùng-ngọc-Tường rằng Tưởng không cần đến quân của Phùng nữa, song Phùng vẫn cứ cho quân tiến lên phía Hồ-bắc, mà cho đóng ở đường tương giới Hồ-bắc. Việc ấy làm cho chính-phủ Trung-ương lấy làm lo ngại.

Năm sư-đoàn của Phùng-ngọc-Tường hiện đóng ở các miền Sơn-đông và phía đông đường Lộc-xa từ Thạch-gia đến Phổ-khẩu (Nam-kinh).

Phương-chấn-Vũ đã được lệnh cho chánh-phủ Trung-ương rút quân khỏi Hồ-kinh để đi chặn đường Phùng-ngọc-Tường, và không cho Phùng đem quân Sơn-đông hợp với quân Hồ-nam.

Chánh-phủ trung-ương đã điện cho Diêm-tích-Sơn hợp hồi binh Sơn-tây mà nhận chức tổng-trưởng Bắc-kinh, và đem quân đến đóng ở Bắc-kinh. Các xưởng khí giới ở Thái-nguyên-phủ, và ở Phụng-thiên nhỡ đem được hết ngày lẫn đêm.

Việc quân-trị Hán-khẩu

Thượng hải. — Có tin rằng sau khi Tưởng-giới-Thạch đem quân chiếm được Hán-khẩu, Vũ-xương, và Hán-dương, thì Tưởng đã thi hành các phương-sách để đem Hồ bắc xuống dưới quyền kiểm duyệt của chính-phủ Nam-kinh. Các viên chức làm việc với phái Quảng-tây được lệnh phải lưu lại chức. Liền bắt đầu từ chức lại việc tài-chính, và giao cho cái nhà chuyên-môn của hộ tài-chính sử đến. Vấn trọng nỗi các quân khởi nghịch. Các tàu chiến của Nam-kinh vẫn bắn đại-bác vào quân phản nghịch chạy trốn.

Việc giao-thiệp với Nhật-bản

Thượng hải. — Một sở đại-biểu Trung-hoa đã khởi hành ở Nam-kinh đi Tế-nam-phủ để bàn với quan lĩnh sự, và các quan binh Nhật-bản về thể lệ đặt lại các quan Trung-hoa.

Việc tàn quân quốc-dân đi đến viên tướng khởi nghịch ở Yên-đài đã xong.

Hễ điều đình với Nhật-bản xong, thì liền khởi binh ngay.

Việc đế-chế Nhật-bản ở Hán-khẩu

Thượng hải. — Tình hình Hán-khẩu rất yên. Chánh-phủ quốc dân không cho đế chế Nhật-bản nữa.

Tòa án Pháp-Hoa ở Thượng-hải

Thượng hải. — Hội-đồng của tòa án Pháp-Hoa ở Thượng-hải vì quyền chính-phủ Trung-hoa.

A. B. I. P.

Việc Trung-hoa (tiếp theo)

Ngày 6 và 7 Avril 1929

Tình hình khi quân Nam-kinh chiếm được Vũ-hán

Tướng khởi-nghĩa Escobar định đem quân họp ở Chihuahua, trước khi quân của Chính-phủ tới nơi.

Việc tranh đất mới ở Nam cực

Việc nước Anh và Hoa-kỳ tranh nhau chủ quyền về các đất mới ở nam-cực, làm cho các báo ở Buenos-Ayres số một cuộc bất chiến. Dư-luận ở Argentine nói rằng các đảo Falkland cũng miền gần kề nam-cực là phần của nước Argentine.

Đô kế định hại quan Toàn-quyền xứ New-York ở Hoa-kỳ

Một người đọn dẹp ở một sở ban điện đại phi một cái hòm khả nghi, các quan lần đem hòm ấy đến phòng tài nghiệm của sở cảnh-sát để làm xét. Hôm ấy nổ để chữ để gửi đến cho M. Roosevelt là Toàn-quyền ở xứ New-York. Các nhà chuyên-môn xét ra trong hòm ấy có một quả bom.

Việc Trung-hoa

Ngày 4 và 5 Avril 1929

Tình hình khi quân Nam-kinh chiếm được Vũ-hán

Vì có sự-đoàn thứ 17 đóng ở trong thành Hán-kiều hồi 5 giờ chiều ngày 4 avril bỗng tuyên bố theo về quân Nam-kinh. Nhân sự hội ấy quân Nam-kinh lần xông vào phòng-tuyến Vũ-hán, quân Quảng-tây đều rối loạn, xô nhau bỏ chạy cả. Trong thành Vũ-xương đều náo động. Các nhân dân ở trong thành Hán-khẩu đều tranh vào ở tô giới cả.

Tưởng-giới-Thạch đi thanh ngày 6 avril mang đại-đội vào Hán-kiều. Tô-giới Pháp có những lưới sắt đề phòng quân thua trận vào.

Quân Nam-kinh hiện đã theo sát kỹ hoành ba mặt bỏ vây, để sự đường về của quân Quảng-tây. Các kiều đặc biệt và các nơi chung quanh ngoài các tô-giới đều phòng giữ cho-mật, người ngoại quốc đến chiếu được yên toàn không lo ngại gì.

Trận đánh ở Hoàng-châu, quân Quảng-tây bị thua to, quân Nam-kinh hết được hơn năm nghìn người, bốn nghìn cây súng, 21 rỗ trái phá. Quân Quảng-tây hiện đã rút về phía tây Hồ-nam. Hai tướng Hồ-tôn-Bảo và Hạ Uy đã thông điện xin từ chức.

Long-Vân là chủ tịch chính-phủ Vân-nam có điện đến Cửu-giang, trình Tưởng-giới-Thạch nói rằng hiện đã phái quân đội ra đường về cứu quân Quảng-tây.

Đồng-tâm-tinh kể tội phái Vũ-hán

Cuộc quân sự hội nghị ở Thâm-dương (tỉnh thành Phụng-thiên) họp ngày 3 avril vừa rồi, các tướng lĩnh có liên danh thông điện đi các nơi, tỏ bày cái thái-độ của mình. Đại-ý nói đang lúc quốc-dân mừng nền thống nhất vừa mới xây nên, mà phái đã nổi cơ-đồ hàng vạn, có biết đâu họ chỉ có cái cách liên-hiệp ấy mà nắm được cái thành-toàn vạn toàn tất thắng ở trong thương-trường vậy.

Trương-tôn-Xương bị ám sát

Có tin người ngoại-quốc nói rằng Trương-tôn-Xương ngày 2 avril ở Yết-đại bỗng bị ám sát, hung thủ trốn thoát ngay.

Tướng lĩnh Quảng-đông đổi với quân Quảng-tây

Sau khi các tướng lĩnh Quảng-đông đã tuyên bố phục tòng chính-phủ trung-ương, tiền hạ lệnh bao nhiêu quân Quảng-tây đóng ở các nơi trong tỉnh Quảng-đông phải lập tức rút về Quảng-tây cả.

(Dịch báo Tân)

Ngày 8 Avril 1929

Việc hạ thành Hán-khẩu

Đông-kinh. — Người Nhật hào tin rằng Tưởng-giới-Thạch không phải dùng đến quân của Phùng-ngọc-Tường mà hạ được thành Hán-khẩu. Người ta đoán rằng ở Sơn-đông sẽ có sự thay đổi, vì Tưởng có thể chiếm được thành thế của Phùng ở đấy.

Việc triệt trú binh ở Sơn-đông

Đông-kinh. — Quân Trung-hoa đều thỏ ở tán cho quân Nhật ở Sơn-đông. Kiều-dân Nhật-bản trong một trăm người đến 70 người hồ Tế-nam phá đi theo quân Nhật.

Tưởng với Phùng

Bắc-kinh. — Dã Tưởng-giới-Thạch đã điện cho Phùng-ngọc-Tường rằng Tưởng không cần đến quân của Phùng nữa, song Phùng vẫn cứ cho quân tiến lên phía Hồ-bắc, mà cho đóng ở đường tương giới Hồ-bắc. Việc ấy làm cho chính-phủ Trung-ương lấy làm lo ngại.

Năm sư-đoàn của Phùng-ngọc-Tường hiện đóng ở các miền Sơn-đông và phía đông đường Lộc-xa từ Thạch-gia đến Phổ-khẩu (Nam-kinh).

Phương-chấn-Vũ đã được lệnh cho chánh-phủ Trung-ương rút quân khỏi Hồ-kinh để đi chặn đường Phùng-ngọc-Tường, và không cho Phùng đem quân Sơn-đông hợp với quân Hồ-nam.

Chánh-phủ trung-ương đã điện cho Diêm-tích-Sơn hợp hồi binh Sơn-tây mà nhận chức tổng-trưởng Bắc-kinh, và đem quân đến đóng ở Bắc-kinh. Các xưởng khí giới ở Thái-nguyên-phủ, và ở Phụng-thiên nhỡ đem được hết ngày lẫn đêm.

Việc quân-trị Hán-khẩu

Thượng hải. — Có tin rằng sau khi Tưởng-giới-Thạch đem quân chiếm được Hán-kiều, Vũ-xương, và Hán-dương, thì Tưởng đã thi hành các phương-sách để đem Hồ bắc xuống dưới quyền kiểm duyệt của chính-phủ Nam-kinh. Các viên chức làm việc với phái Quảng-tây được lệnh phải lưu lại chức. Liền bắt đầu từ chức lại việc tài-chính, và giao cho cái nhà chuyên-môn của hộ tài-chính sử đến. Vấn trọng nỗi các quân khởi nghịch. Các tàu chiến của Nam-kinh vẫn bắn đại-bác vào quân phản nghịch chạy trốn.

Việc giao-thiệp với Nhật-bản

Thượng hải. — Một sở đại-biểu Trung-hoa đã khởi hành ở Nam-kinh đi Tế-nam-phủ để bàn với quan lĩnh sự, và các quan binh Nhật-bản về thể lệ đặt lại các quan Trung-hoa.

Việc tàn quân quốc-dân đi đến viên tướng khởi nghịch ở Yên-đài đã xong.

Hễ điều đình với Nhật-bản xong, thì liền khởi binh ngay.

Việc đế-chế Nhật-bản ở Hán-khẩu

Thượng hải. — Tình hình Hán-khẩu rất yên. Chánh-phủ quốc dân không cho đế chế Nhật-bản nữa.

Tòa án Pháp-Hoa ở Thượng-hải

Thượng hải. — Hội-đồng của tòa án Pháp-Hoa ở Thượng-hải vì quyền chính-phủ Trung-hoa.

A. B. I. P.

NGỰA THẤY Ô-TÔ MÀ LỒNG, LÀ LỖI Ở NGỰA HAY Ở Ô TÔ

Ngày 28 Septembre 1928, ở Montpellier một cái xe ngựa đương đi, bỗng có một cái ô tô gần đến nơi, ngựa thấy cái xe lồng lên, làm cho xe đụng phải ô tô.

Việc ấy đem đến tòa. Người nọ đổ lỗi cho người kia. Người chủ xe ngựa thì nói rằng: ngựa của mình lồng mà gây nên sự rắi ro, là lỗi tại cái ô-tô, chứ mình không làm gì nên lỗi; nhưng tòa Thượng-thẩm cho lời cãi ấy là không phải, mà xử như sau này:

« Dù rằng cái tiếng kêu có thể làm cho ngựa sợ được, đến nỗi ngựa lồng mà xảy ra sự rắi ro, thì người chủ xe ngựa cũng không viện lẽ ấy mà bảo là mình không có lỗi được »

Ai mua vé công-thái Đông-dương nên biết

(Tiếp theo)

Kỳ thứ hai mươi bảy (1er déc. 1928)

Số được hoàn lại 10 000 đồng :

38.604

Những số được hoàn lại 500 đồng :

12.507	52.636	75.856	99.380	113 987

Những số được hoàn lại 100 đồng :

27	46.476	73.031	91.965	
2.106	47.471	73.042	92.396	
2.600	47.996	73.075	92.896	
2.962	48.352	73.235	93.054	
4.201	48.422	73.238	93.081	
5.341	48.573	73.360	93.326	
5.007	49.556	73.418	94.341	
5.431	49.697	73.871	94.385	
6.327	49.731	73.894	94.871	
6.943	50.881	74.055	95.471	
6.966	51.382	74.354	96.177	
7.607	51.392	74.667	97.281	
8.300	51.860	74.692	97.665	
9.676	51.957	74.711	97.670	
10.123	52.257	74.714	97.814	
10.614	52.335	74.888	97.869	
10.798	54.430	74.997	98.584	
10.909	52.461	75.462	98.926	
11.422	52.663	75.531	99.089	
12.236	52.613	75.707	99.165	
12.443	52.713	76.047	99.540	
12.705	52.805	76.110	99.608	
13.647	52.929	76.209	99.728	
13.654	53.067	76.464	99.941	
13.655	54.043	76.581	100.015	
13.959	54.487	76.854	100.605	
14.573	54.781	77.023	100.707	
14.587	55.285	77.187	101.163	
15.588	55.625	77.256	101.991	
16.774	55.888	77.275	102.056	
16.845	55.917	77.305	102 058	
16.920	56.419	77.314	102.231	
20.040	56.549	77.345	102.264	
20.187	56.643	78.129	102.371	
20.344	56.896	78.187	102.390	
20.505	57.294	78.382	102.405	
21.493	57.472	78.431	102.527	
21.948	57.859	78.753	102.596	
23.080	58.890	79.124	102 730	
23.656	59.316	79.168	102.761	
23.745	59.374	79.274	102.946	
23.769	59.375	79.327	103.061	
23.794	59.730	79.996	103.702	
24.509	61.179	80.099	103.878	
24.511	62.554	80.172	104.178	
26.040	62.602	80.296	104.314	
26.856	67.681	80.622	104.630	
28.164	62.859	80.703	104.987	
28.317	63.957	80.730	105.421	
28.860	64.212	80.752	105.716	
29.044	64.590	80.769	105.807	
29.455	64.592	80.775	106.753	
29.467	64.639	80.839	107.064	
30.156	64.796	80.840	107.177	
30.277	65.223	81.047	107.568	
30.581	65.341	81.116	107.882	
31.827	66.264	81.284	108.276	
32.036	66.439	81.770	109.544	
32.242	66.831	82.117	109.554	
33.242	67.376	82.363	109.689	
33.439	67.909	82.498	109.906	
33.998	68.064	82.656	111.096	
34.918	68.494	82.715	111.605	
35.958	68.475	83.233	111.912	
36.782	68.641	83.385	112.803	
36.826	68.642	83.563	113.984	
37.101	68.747	83.603	116.308	
37.273	68.812	83.604	115.466	
37.594	68.856	83.766	116.740	
38.418	69.015	84.114	116.885	
38.796	69.083	84.129	116.923	
39.558	69.205	84.138	117.949	
39.629	69.326	84.189	117.995	
39.898	69.572	84.258	118.347	
41.366	69.659	84.598	118.800	
41.743	69.771	84.990	119.176	
41.969	69.842	85.533	119.189	
42.083	70.304	85.570	119.262	
42.358	70.308	85.636	119.800	
43.022	70.320	85.699	120.009	
43.950	70.518	86.639	120.133	
44.195	70.545	86.896	120.267	
44.359	70.916	87.871	120.670	
44.877	70.992	88.030	120.671	
44.903	71.049	88.235	121.267	
45.028	71.101	88.323	121.389	
45.293	71.174	89.874	121.607	
45.458	71.351	89.888	122.103	
45.522	71.483	90.668	122.534	
45.621	71.686	91.243	123.028	
45.737	72.286	91.304	123.410	
46.026	72.360	91.466	123 536	
46.281	73.049	91.887		

Lễ kỷ-niệm tam bách chu niên bang Massachusetts

Ở Hoa-kỳ đã làm lễ trọng thể kỷ-niệm tam bách chu-niên bang Massachusetts.

Một số người Anh bị xách nhiễu vì tôn-giáo, bỏ nước Anh sang lập cư ngoại ở trận bờ vũng Massachusetts ngày 4 Mars 1629. Đó là lúc khởi đầu của bang Massachusetts, đến nay phát đạt lạ thường.

Cái địa-vị của bang Massachusetti cũng quan hệ như bang New-York mà đã làm lễ kỷ niệm năm năm trước đây.

Hội Tóc-dài

Tại miền huyện Lục-phong nước Tàu, hãy làm về có một hội gọi là « Hội tóc dài », xới nội dung thì mỗi người hội viên đều để tóc dài, thề đức Bồ-tát làm giáo-chủ, hồi miền đông năm ngoái, hội ấy có dự vào cuộc vận động trừ đảng cộng-sản, nói là có thể tránh được sáng đạn, nhưng kết quả bị cuốt mất vài người. Vậy rồi viên chủ tịch hội trị an, vì việc công đi đến một làng, thấy một đám có hơn mười người hội viên trong hội Tóc-dài đang say tử phần, cũng lễ Bồ-tát, lập tức sai bắt cả lại, song bách phải gọi bổ tóc đi, và cấm không được tổ chức ra những hội vô lý thứ như thế nữa.

Cuộc mở sổ của hội Trí-Đức -- Thể-dục

Như tôi trong một số báo trước đã nói, cuộc mở sổ của hội Trí-Đức Thể-dục (Samipic) Nam-kỳ nay đã nhất định vào ngày mai 11 avril 1929, hồi 2 giờ sáng, tại rạp hát Tây ở Saigon, do ông chánh hội-đồng kỳ-viên thành phố Saigon cắt tọa và các ông sau này làm hội-viên:

MM. Trần-đình-Trạch, hội-trưởng hội Trí-Đức-Thể-dục, Lưu-văn-Lang, phó hội-trưởng hội ấy, Trần-v-Khá, tổng thư ký, Nguyễn-văn-Của, thủ-quỹ. Đăng-ngọc-Cẩn, phó hạng nhì hội-viên hội Trí-Đức Thể-dục, và hai viên đại biểu các báo-quán Nam.

Lại có M. Berland thay mặt quan Tổng-đốc Nam-kỳ đến dự xem cuộc mở sổ ấy nữa.

Hễ tiếp được tin những ai trúng số cuộc mở sổ này bản quán sẽ lập tức đăng báo.

Việc viên cảnh-sát Duval chết chẹt ô-tô

(Saigon)

Nay lại mới được tin rằng người chauffeur Nguyễn-văn-Vận vận máy chiếc ô-tô của cảnh-sát trưởng Duval đã đăng trong mấy số báo trước, hiện đã tự ra thú nhận.

Người chauffeur ấy khai rằng số-dĩ phải lẩn là vì rằng M. Duval sau khi ngã đứng dậy phát cáu mà đánh thì khỏe, chứ thực tình không biết là M. Duval chết. Người chauffeur lại nói rõ rằng quả tình cái nạn ấy không phải là tại mình làm ra, vì khi xe ô-tô vừa đi đến đó, xuye thấy xe đạp của M. Duval đi đâm ngang vào trước mặt xe; người chauffeur lái hãm ngay xe lại; chẳng may M. Duval đụng phải ô-tô ngã đâm đầu vào tảng đá mọn ở đường, nên giập sọ mà chết; chứ không phải là ô-tô đè chết.

Chưa biết việc này rồi sau tòa xét xử ra sao.

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường
Từ microfilms trường Đại Học Cornell

QUAN TOÀN-QUYỀN PASQUIER ĐÃ TỚI

XỨ INDES NÉERLANDAISES

Ngày 9 Avril sẽ diễn ra ở Batavia đám mới rằng quan Toàn-quyền Pasquier đã tới xứ Indes Néerlandaises. Chánh phủ xứ ấy rất chú trọng tiếp ngài rất trọng thể. Của bộ Tandjoegpriok sáng hôm ấy trông rất vui vẻ. Các tàu bè đều trang-hoàng rực rỡ, và trên một buồm đều chăng cờ. Được tin toàn-quyền Pasquier tới nơi, thì ba chiếc thủy-phi-cơ bay ra chào mừng, quan tổng-thanh-tra Bodard cùng các quan đi một chiếc xà-lúp ra đón.

Danh-dự bội-tinh

Ngày 25 mars, quan Toàn-quyền Đông-dương đã ký nghị-định thưởng các hạng danh-dự bội-tinh cho những viên chức sau này :

Bội tinh bạc hạng nhất (Tiếp theo)

MM. Lê-văn-Liêm, brigadier thường chính ở Trung-kỳ ; Đỗ-đông-Diễu, thư ký tòa sứ Cao-miên ; Trần-văn-Chương, surveillant ngoại thất ở Phnom-penh ; Phan-văn-Khanh, thư ký thường chánh ở Phnom-penh ; Lê-văn-Nhoeun, thư ký lục lộ ở Phnom-penh ; Dương-thanh-Tinh, thư ký tòa sứ ở Phnom-penh ; Trần-phú-Của, thư ký tòa sứ ở Prey-veng ; Nguyễn-văn-Co, chef des Annamites de Roméanthek ở Soai-riêng ; Lương-ky-Nam, thư ký sở mật thám Cao-miên ; Trần-văn-Dực, infirmier ở Savannakhet ; Bùi-Thuần, pianton nha học chính Đông-dương ; Nguyễn-đình-Nhu, thư ký thông ngôn tòa án Hanoi ; Trương-văn-Hải, planton-chef tòa-án Hanoi ; Nguyễn-văn-Vinh, brigadier-chef sở thương-chính Hanoi ; Bùi-tiến-Tín, thư ký giấy thép ở Tourane ; Nguyễn-văn-Lum, chef de gamilier sở lục lộ ở Tourane (Annam) ; Ng-v-Phan, factour principal sở buôn-bán Phan-thiết (Annam) ; Nguyễn-Đại, thư ký sở mỏ ở Hanoi ; Lê-văn-Nhuận, planton principal sở Hàu-bổng Hanoi ; Đoàn-văn-Cung thư ký sở Paste-thú Hanoi ; Phạm-văn-Ân, thư ký sở Paste-thú Hanoi ; Trần-văn-Bính, thợ rèn sở Paste-thú Hà-đông ; Văn-gọt Khuê thư-ký sở Bình-lương Hanoi.

(Còn nữa)

Một nhà triệu-phú Hoa kỳ du-lịch thế-giới bằng tàu bay sẽ đỗ xuống Hanoi

Nhà triệu-phú Hoa-kỳ Van Leer Blank đi du-lịch bằng tàu bay, bay từ Londres đến tuyệt-địa Cap tại đã trở về Londres.

Tàu bay sẽ ông là tàu bay Fokker một tầng cánh. Ông xem xét lại tàu bay xong, lại sẽ bay đi Á-châu. Độ ngày 17 hay 18 Avril sẽ khởi-hành. Ông định bay qua Karachi, Rangoon, và Thượng-hải để đi Đông-kinh. Sau sẽ bay qua Vladivostock và Moscou trở về Londres. Ông đã định mất để xin phép bay qua địa hạt nước Nga, thì chánh phủ Nga mới ưng cho phép.

Ông định đỗ xuống Hanoi.

VIỆC HANOI

Thời-tiết

7 giờ	24 độ
15 giờ	33 độ

Giá bạc. — Kể từ ngày 10 Avril 1929, giá bạc ở kho Nhà nước định là 92 f. 20

Thời giá quốc-tế

Ngày 2 Avril 1929

3 d.	hoàn đến	78	00
3 1/2 d.	hoàn đến	94	80
4 d.	vĩnh-viễn 1917	87	70
4 d.	» 1918	86	80
6 d.	» 1920	103	50
6 d.	hoàn đến 1920	120	f. 45
4 d.	» 1925	120	20

Ngày 8 Avril 1929

3 d.	vĩnh-viễn	73 f. 00
6 d.	1915-1916	99 f. 50

Tin tàu. — Tàu *Claude Chappe* mang thư sang Pháp, đến ngày thứ năm 11 avril hồi 8 giờ sáng ở Haiphong sẽ chạy đi Qui-nhơn và Saigon rồi chuyển sang tàu *Porthos* chạng ngày 16 avril thì khởi hành.

Các thư từ ở Hanoi sẽ mang xuống Haiphong chuyển xe lửa 20 giờ 4 phút tối thứ tư 10 avril

Tàu *Chantilly* mang các bưu kiện sang Pháp và các thư từ đi Tourane, Saigon, Cửa Cần Thơ, Hà-tiên và Madagascar, đến ngày thứ ba 16 avril hồi 14 giờ ở Haiphong sẽ chạy đi Tourane và Saigon.

Các thư từ ở Hanoi sẽ mang xuống Haiphong chuyển xe lửa 6 giờ 16 sáng hôm ấy.

Tàu *Tonkin* mang thư sang Pháp (tuyến Nhật) đến ngày thứ ba 16 avril hồi 15 giờ ở Haiphong sẽ chạy đi Pongkong, đường Pakbo, Hoihow và Fort Bayard rồi chuyển sang tàu *Kitano maru* của Nhật.

Tàu này không ghé Nap'es.

Các thư từ ở Hanoi sẽ mang xuống Haiphong chuyển xe lửa 6 giờ 16 sáng hôm ấy.

Đại phủ Toàn quyền. — Trong khi quan Toàn-quyền Pasquier đi công-cán sang Java vắng thì quan phó Toàn-quyền Graffeuil quyền-lý mọi việc tại phủ Toàn-quyền.

Tòa án binh. — Phiên tòa ngày 9 avril, tòa xử các việc sau này :

Việc người lính khố-đỏ Lo-bá-Kuân, là người Lu, mới đăng lính được it lâu, liền bỏ ngũ đến bu-trốn lễ sau mới bắt được, đã phải phạt một lần. Khi bắt bọn phạt lại bỏ trốn lần nữa, đến 3 tháng mới bắt được.

Hồi thì người lính lý khai rằng vì sự hãi mà trốn, nguyên người ấy vốn là người Lu, chẳng biết tiếng Tây mà cũng chẳng biết tiếng Nam, còn nhớ nhà mà trốn về.

Tòa xử xong phạt người lý 2 tháng tù.

Việc người lính lê-dương Rossi Christian đóng ở chân Thông tự-nhiên bỏ ngũ trốn đi. Sau bắt được ở miền Chợ-bờ. Hỏi thì người lý nhận rằng vì sự anh em thì mà phải trốn. Nhưng chẳng cần lý chẳng thật tí nào rồi.

Tòa phạt người lính lý 3 tháng tù.

Ngài ho dư ?

Vậy nên lập-tức đến hiệu **Bảo-chế CHASSAGNE**, *Số 59, phố Paul Bert, Hanoi* sẽ có thứ thuốc chữa khỏi tức-khắc bệnh ho, ho gió, ho lao, vân vân, của ngài

Nên xem lời cáo bạch của bản-hiệu ở trang thứ tư, nói về thuốc SIROP NODAL.

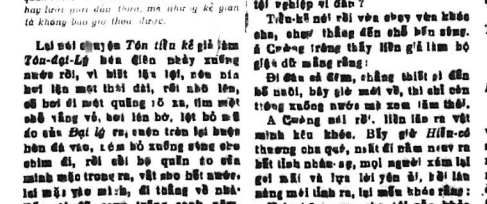

Hiệu Bảo-chế MONTÈS. 54, Phố Paul Bert, Hanoi

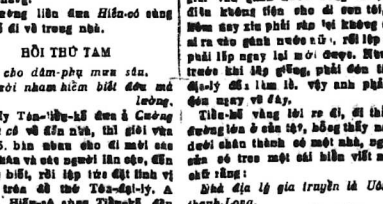

Hễ thấy ghé mình thì dùng ngay một viên thuốc Rascol là khỏi ngay bệnh cảm có bệnh sốt rét rừng.

Số 15

DÂY GIẾNG HỒN OAN

DOÃN-KẾ THIỆN dịch thuật

Chuyện một con đàn phụ nữ chồng rồi bỏ theo trai, sau lại trở về. Chồng đối lòng dây giếng, sai, lường trong cho được mặt người. Không ai còn biết đến chuyện. Ngờ đâu ba năm sau gặp cô Hồn-lòng tỏ ra hối hận quá lẽ, mong lòng tha thứ cho. Chồng hay lòng quả thực, mà nhứng kẻ gian tà không bao giờ thoát được.

Lại nói chuyện *Tôn-tiểu-kế* giả làm *Tôn-đại-Lộ* bèn điền nhảy xuống nước rồi, vì biết lậu lọi, nên bia hơi lặn một thời dài, rồi nhỏ lên, cố hơi đi một quãng rồi xa, tìm một chỗ vắng vẻ, hơi lên bờ, lột bỏ mũ áo của *Đại lộ* ra, cuộn tròn lại buộc bên đá vào, rồi bỏ xuống sông cho cá chìm đi, rồi cởi bỏ quần áo của mình mặc trong ra, vặt nho bết nước, lại mặt vào mình, đi thẳng về nhà. Bấy giờ đã sang trống canh năm, Tiểu-kế đang tâm đến đi, bỗng gặp mấy người đang vừa đi vừa nói kêu nhao, Tiểu-kế hỏi :

Việc gì đấy các ông ?

Những người ấy liền nói rằng :

Chết nỗi ! Anh chưa biết gì ư ? Lại đi chơi đâu cả đêm hôm giờ mới về. Bố nuôi anh vừa hôm điều, nhảy xuống sông chết mất rồi, nước chảy mạnh, thấy trôi mất. chúng tôi đã biết sức chẳng thuyền đi mà tìm, mà chẳng thấy đâu cả.

Tiểu-kế nói :

Thôi đất ơi ! Thật thế ư ? Cha tôi làm sao tự dưng lại phải điều ? Cha tôi nhảy xuống nông sâu không có ai chạy theo lối lại ? Chu ơi ! chẳng hay tội nghiệp vì đâu ?

Tiểu-kế nói rồi vừa chạy vừa khóc chạy thẳng đến chỗ bến sông. Á Cường trông thấy liền giả làm bộ giậm dữ mắng rằng :

Đi đâu cả đêm, chẳng thiết gì đến bố nuôi, bây giờ mới về, thì chỉ còn trông xuống nước mà xem tăm thôi.

A Cường nói rồi, liền lão ra vật mình kêu khóc. Bấy giờ *Hiếu-cô* thương cha quá, nhất đi nằm ngay ra bất tỉnh nhân-sự, mọi người xúm lại gọi mãi và lựa lời yên ủi, bắt lâu mới tỉnh ra, lại mếu khóc rằng :

Ngày hôm qua cha tôi vẫn khỏe mạnh tinh tảo như thường, không rõ làm sao tự nhiên lại phải điều lâm mà chết khốn chết oan như thế, Trời ơi ! cha tôi làm gì nên nỗi lỗi trời.

A Cường nói :

Lạ thật, có lẽ ông ấy mắc lời lão thầy tướng phải giờ nào đó nó bảo là gần đâm thì chết, nên lo nghĩ quá mà phát điên như thế chăng ?

Tiểu-kế nói :

Nay cha tôi đã chết mất rồi, thì thế không tìm được, vậy hãy đành tất, hãy giờ xin đi về em nấu trở về trong nhà, một mặt lo tính việc làm ma, rồi làm lễ chôn cất ở bên sông, một mặt thuê người bơi thuyền đi dọc sông để tìm, may ra có thấy được chăng.

A Cường liền đưa *Hiếu-cô* cùng Tiểu-kế đi về trong nhà.

HỒI THỨ TAM

Gièm cho dâm-phụ mưu sâu.
Dọ người nhâm hiểm biết đâu mà lường.

Lúc ấy Tôn-tiểu-kế đưa *Cường* và *Hiếu cô* về đến nhà, thì giới vừa sáng rõ. bèn nhau cho đi mời các người thân và các người lân cận, đến nói cho biết, rồi lập tức đặt linh vị ở nhà trên để thờ Tôn-đại-lý. A Cường. Hiếu-cô cùng Tiểu-kế đều mặc đồ xô gai vào tế một tuần. Các người đến hỏi thăm, ai nấy đều tin là Tôn-đại-lý phát điên nhảy xuống sông mà chết, tuyệt nhiên không ai biết đến chuyện chết oan mà thế, Trời ơi ! cha tôi làm gì nên nỗi lỗi trời.

Nguyễn Hợi chính. — M. Trương-văn-Thanh, cố bằng Cao-đẳng tiểu-học Pháp-Việt, nay được bổ giáo-học tập sự.

Mlle le Paé-thị-Sắc, cô bằng sơ học Pháp-Việt, nay được bổ giáo-học tập sự.

M. Trương-ấn-Tuyển, cô bằng Sơ-học Pháp-Việt, được bổ đặt phụ tại trường Pháp-Việt Haiphong.

M. Trương-ấn-Tuyển, cô bằng Sơ-học Pháp-Việt, được bổ đặt phụ tại trường Thái-ninh (Thái bình).

Mấy việc đấu giá. — Chiều hôm 10 avril hồi 4 giờ tại sở Công-chính đã đấu giá thầu mấy việc sau này :

Làm một cái nhà thăm bệnh tại nhà thương Hải-dương.

Việc làm đáng 10 388$22

Những người đến bỏ thầu như sau này :

MM. Trần-mỹ-Ngọc bỏ thấp 8 /.
Nguyễn-văn-Tập bỏ hạ 6 /.
Đào-ngọc-Mai — 7 /.
Nguyễn-đình-Thọ — 8 /.
Nguyễn-văn-Vinh — 17 /.

Vậy M. Nguyễn-văn-Vinh được tạm thầu.

Việc làm nhà học-sinh cả gái tại nhà thương An-nam ở Bắc-mai (lô thứ nhất)

Việc làm đáng giá 140 548$34

Những người đến thầu bỏ như sau này :

MM. Arlet bỏ thấp 5 35 /.
Lacollonge — 0.40 /.
Société Française d'entreprise de dragage bỏ thấp 18 /.
Đỗ-hữu-Thư trúc sai Ba — 7 /.
Nguyễn văn Phương bỏ hạ 4 /.

Vậy M. Phương được tạm thầu.

Việc làm nhà giác cho các cô đỡ ở, việc làm nhà bếp, nhà xí, lò thiêu tại nhà thương An-nam ở Bạch-mai (lô thứ 2)

Việc làm đến 69 227$16

Những người đến thầu bỏ như sau này :

MM. Pongerot'e, bỏ thấp 9 /.
Nguyễn-văn-Tiêu — 2 /.
Lê-trung-Châu, — 8 /.
Trịnh-quý-Khang, — 5 /.
Ng-hữu-Khu, — 8 /.
Arlet, — 4 35 /.
Nguyễn-văn-Thọ, — 8 /.
Société Française d'Entreprise de Dragage bỏ thấp 18 /.
Lacollonge — 7.50 /.
Đỗ-hữu-Thực (tức Cai-Ba bỏ thấp 1 /.
Thợ-lại-tức Trần-văn-Tế, bỏ thấp 4 /.
Nguyễn-v-Phương bỏ hạ 6 /.

Vậy M. Phương được tạm thầu.

Việc làm đường và xây cầu cống ở đường dây-thép tỉnh số 28 từ km 4 × 500 đến km 8 × 700 (đoạn đường thuộc-địa số 2 ở Chiêm-hóa tỉnh Tuyên-quang.

Việc làm đáng 22.542$00

M. Trần-văn-Tư bỏ thấp 14 /. được tạm thầu.

Việc làm nhà ở cho viên quản-lý kho thương-chính ở Chợ-con tỉnh Nam-định.

Việc làm đáng 7.957$96

Những người đến thầu bỏ như sau này :

MM. Trần-mỹ-Ngọc bỏ thấp 5 /.
Nguyễn-văn-Mễ bỏ hạ 15 /.
Trần-đình-Phác — 14 /.
L. zet — 14 /.
Trần-trung-Trương — 14 /.
Vũ-đăng-Chuyên — 15 /.
Nguyễn-bá-Tiếp — 18 /.
Nguyễn-văn-Tân (tức Tân-Thật bỏ hạ 11 /.
Phạm-sỹ-Tân và Ng-công-Hiệu bỏ hạ 12 /.
Trần phú-Của bỏ hạ 20 /.

Vậy M. Của được tạm thầu.

Các ngài biết phòng xa là khỏi có bệnh đến chữa quan đốc tờ **BI-CỰ-HAN** sẽ được một ông thầy có giá trị, danh-tiếng, chuyên môn trông-nom

Hỏi tại Hàng-gió, 53, Hanoi

NHÀ THƯƠNG VÀ NHÀ HỘ SINH

ĐƯỢC NHƯ Ở NHÀ

Không khám bệnh

QUAN ĐỐC-TỜ BLOT

65, phố Tràng-thi và 78, phố Thợ nhuộm

Giấy nói số 449, Hanoi

Ở Bắc-kỳ mới có nhà nhà hộ sinh. Bệnh nhân, muốn các bệnh gì cũng được, muốn cần phải mổ-xẻ cũng được chắc chắn, muốn đỡ đẻ được cẩn thận tử tế hay là chữa các bệnh về phụ-nhân như hiếm đẻ, hài-nhi cũng được.

Thì nên đến quan Đốc-tờ Blot là thầy thuốc đã kinh-nghiệm lâu năm, lại là tay chuyên môn khoa-cứu.

Có buồng riêng tử tế để chữa bệnh, buồng có đủ cả máy đèn máy nước. Tiền thuốc về tiền thầy thuốc không phải trả vì đã tính cả vào tiền chữa bệnh và buồng rồi. Có 3 hạng Trả tiền từng ngày, hay là trả tiền chữa khoán cũng được.

Người nhà đến thăm lúc nào cũng được Hàng ngày quan Đốc-tờ đến thăm bệnh-nhân luôn luôn.

Lúc nào cũng có bà đỡ tốt-nghiệp cả ở đây luôn.

Khám bệnh hàng ngày từ 8 giờ đến 11 giờ và từ 15 giờ đến 17 giờ — ai muốn mời đến nhà thăm bệnh đều được xem xét cẩn thận.

Muốn hỏi bao điều gì, xin cứ mời đến tận nơi, hỏi có giá nào.

Vol e Chang s Bầu phẩm này để bắt đầu chiến tại rạp chớp bóng Palace từ tối hôm qua 3 avril. Các khán quan vẫn người thấy vẫn người ta đến xem tấp nập, mới 7 giờ tối đã đông đầy cửa rạp. 8 giờ rưỡi được trong rạp đã không để chỗ cho người đến xem.

Phim ảnh kể đại khái để các bạn chưa đi xem biết qua và mách đêm rất hồn hậu xem chiều bóng cũng các bạn các bà không đi xem chiều bóng hay ở đây. Ta ở nơi chung-quanh mà nhất là xứ Bắc-kỳ ta này thì đâu miền thường đi chẳng không có cảnh là như ở trong bản phim này vậy.

Bài đầu bản phim thì chiếu về đám cưới người Siam, cách cử chỉ ăn uống của người Mọi ; sau đến cách thức sự sản bắn các loài thú giữ như gấu, rọp, beo, voi của người Mọi thần tình là thế nào. Sợi từ đầu đến cuối bản phim không có chỗ nào là chỗ nào các khán quan ngồi coi chiếu không phải thấy lưỡi ngoi khen.

Đông tâm nhất và khen cho loài voi cũng là một giống vật mà biết lượng ái nhau. Khiến cho khi người Mọi bắt được một con voi nọ đem về nhà, con voi mẹ thấy mất con, liền tìm kiếm đến tận nhà người Mọi ở mà cầu xin người Mọi, sau lại kéo cả đàn hơn 400 con mà phá tan đám cư Mọi. Thế mà người Mọi lại thì bảo bắt thì cứ trả, bắt được voi mà đây đỗ đến nỗi voi phải phục để làm việc trong nhà.

Đó là lời sơ lược cốt kỳ giả được hân hạnh coi chiếu buổi đêm qua mà giới thiệu cùng bà con, còn các giống thú trong chốn sơn lâm thì không còn chiếu giống chi mà bà không được xem. Cái tài giỏi của ông cư Siam và sự cần yếu của bản phim bà con đến xem sẽ được biết mà không khỏi ngợi khen.

T. D. T.

RẺ ĐÂY !

Một cái quạt điện ;

Một cái máy điện dynamo 12 volts 10 ampères ;

Một cái máy đèn cho xe hơi chạy (démarreur) 6 volts.

Bất lại nhà in Trang-Bắc

1.450 *63, phố hàng Bông*

Một trộm tri khách sạn Nhật-bản. — M. Rivière surveillant sở Sen-đầm, nhà số 21 phố Tuyên-quang, và M. Casanova, surveillant lục lộ, trọ tại khách sạn Konto của người Nhật-bản, ở số 25 phố Đường thành, trình rằng vừa bị mất trộm ở khách sạn ấy một số tiền sau này, không biết là ai lấy.

Bà Trần-đăm-Thắm mất ? — Mme Nguyễn-thị-Khiêm, ở số 7 đường Thanh-giêm trình rằng không biết kẻ nào lấy trộm mất một cái đồng trầm, và các đồ đạc, giá đáng 100 đồng.

Con dấu đâu mất ? — Mme Ngô-ấn-thị-Tấn, 61 tuổi, ở số 25 ngõ Sinh-từ, trình rằng người con dâu tên là Nguyễn-thị-Ất, 21 tuổi, bỏng dưng không biết đi đâu mất tự hôm 7 Avril.

Hội Liên-hiệp Á-châu tuyên-truyền lập hội quán : *Sở thứ năm.*

Bưu-điện. MM Ng-văn-Viên 1 đồng, Lê-đình-Cẩn 10 đồng 5 hào, Nguyễn-xuân-Hải 3 đồng, Ng-vũ-Thảo 3 đồng Bùi-huy-Hân 5 đồng, Ng-đình-Du 4 đồng rưỡi, Trần-khắc-Minh 8 đồng rưỡi, Chu-đình-Tích 3 đồng, Ng-văn-Lợi 2 đồng rưỡi, Ng-văn-Mão 3 đồng, Tạ-đình-Hoàng 3 đồng, Ng-Kiêm 4 đồng, Ng-văn-Thân 3 đồng 2 hào chẵn, Lê-văn-Định 5 đồng 1 hào bảy, Ng-văn-Tra 8 đồng 4 hào sáu, Trần-kiều-Thành 8 đồng, Trịnh-đức Giao 5 đồng rưỡi, Trịnh-Quỳnh 5 đồng.